

Jeseník 2025:
Budoucnost města
pohledem architekta | 6 |

Čtyřicet let od
otevření Klubu
mladých v Katovně | 10 |

Konec léta rozjasní
nový místní festival
Jesnění | 10 |

XXI. svatováclavské
setkání: Paměť
jeseníckých hor | 12 |

Hlavní hvězdou tradiční letní akce Jeseník se baví byla letos kapela Jelen s frontmanem Jindrou Polákem, která nabídla kromě tradičních hitů také písně ze svého nového alba. Foto: MKZ Jeseník

Úvodník

Vážení spoluobčané, prázdniny jsou za námi a já věřím, že jste si je užili. Snad jste měli možnost si alespoň na pár dní odpočinout, strávit čas se svými blízkými a dělat to, co vás baví.

Já jsem moc ráda, že se život vrátil do normálních kolejí, ať už se to týká svateb, koncertů nebo sportovních událostí. Bylo skvělé se s vámi potkat na náměstí při akci *Jeseník se baví*. I podle vašich ohlasů se akce mimořádně vyvedla.

Ale samozřejmě, na radnici jsme hlavně od něčeho jiného – abychom z Jeseníku udělali ještě lepší místo pro život. A určitě nezahálíme a chystáme toho spoustu nového. Do další fáze příprav pokročilo multifunkční hřiště s ledovou plochou, vše je naplánováno tak, aby se v Jeseníku mohlo už letos bruslit.

Připravujeme také plány na příští rok, budeme pokračovat v revitalizaci sídliště (další etapa 9. května a postupně by se měla rozbíhat i proměna sídliště Pod Chlumem), v úpravě chodníků a zvelebování dětských hřišť. Věřím, že každému z vás alespoň trochu zpříjemníme život ve městě.

Důležitou věcí, o které se dozvíte více na dalších stránkách, bude mobilní rozhlas. Pokud se přihlásíte k jeho odběru, budete informováni např. o kulturních akcích a dopravních situacích, ale také o možném hrozícím nebezpečí ze strany počasí. Žádná důležitá informace by vám tak neměla uniknout.

Věřím, že podzim proběhne bez větších omezení a my se budeme moct setkávat dál. Budu ráda za vaši zpětnou vazbu k tomu, co chystáme, nebo k životu v Jeseníku obecně.

Přeji vám příjemný začátek podzimu a dětem pohodový start nového školního roku.

Vaše starostka
Zdeňka Blišťanová

Třetí etapa regenerace sídliště 9. května byla ukončena koncem srpna

Obnova chodníků, cest, zeleně, veřejného osvětlení a dodání nového mobiliáře na sídlišti 9. května jsou hotové. Třetí etapa regenerace tohoto sídliště byla vymezena ulicemi Tylova, U Kasáren a Mahenova.

Regenerace sídliště u konce. Foto: MěÚ

Formální zahájení stavebních prací této významné investiční akce proběhlo na konci září roku 2020. Předcházely mu rekonstrukce některých inženýrských sítí, zejména kanalizací, plynovodů a kabelů nízkého napětí.

„Předmětem veřejné zakázky byla rekonstrukce části místní komunikace v ulicích U Kasáren a Tylova, obnova chodníků mezi danými ulicemi a vybudování míst pro přecházení přes ulici Mahenova,“ uvedl Jiří Uher, vedoucí odboru investic a majetku. Zároveň došlo k doplnění a nahrazení prvků městského mobiliáře včetně přístřešků pro kontejnery. V lokalitě vznikla i nová parkovací stání. Stavající veřejné osvětlení bylo odstraněno a nahrazeno novým.

Financování akce za 13,5 milionů korun s DPH proběhlo za přispění dotace ze Státního fondu podpory

investic. Zhotovitelem stavby byla firma KARETA.

„Revitalizace sídliště 9. května je rozplánovaná do pěti etap, nyní se projekčně připravuje čtvrtá,“ uvedla Zdeňka Blišťanová, starostka města Jeseník. První a druhá etapa se týkala regenerace v severozápadní části sídliště, kde proběhla výměna veřejného osvětlení, stavba nových chodníků, rekonstrukce místních komunikací, výstavba dvou hřišť a sadová úprava včetně výsadby nových stromů.

(lum)

sfpí Státní fond podpory investic

Zasedání městského zastupitelstva

V zasedací místnosti budovy IPOS se ve čtvrtek 16. září koná sedmnácté zasedání Zastupitelstva města Jeseník. Podrobný program včetně příloh naleznete na plakátech, úřední desce a webových stránkách města www.jesenik.org.

Ze zasedání bude, jako již tradičně, pořizován audiovizuální záznam za účelem informování veřejnosti. Přenos bude vysílán živě na Kabelové televizi Jeseník a na YouTube kanále kjesenik.

(lum)

Rada schválila

❖ Výběr dodavatele na realizaci projektu **Multifunkčního hřiště s ledovou plochou**. Dodavatelem bude firma H+H Technika z Rousínova. Nové hřiště s kluzištěm, kterým bude nahrazeno mimo jiné dosluhující kluziště v lázních, by mělo být vybudováno za 22,8 milionu korun do letošní zimy.

❖ Výběr dodavatele na realizaci projektu **chodník od Alberta dolů**. Předmětem veřejné zakázky je oprava povrchu jednostranného chodníku a vjezdů v ulici Dukelská v úseku mezi křižovatkou s ulicí nám. Svobody a prodejnou Albert. Celková délka úpravy činí 94,67 m. Povrch chodníku je navržen v zámkové dlažbě. Termín realizace je stanoven na září 2021.

❖ Zahájení výběrového řízení na výběr dodavatele pro rekonstrukci dalších úseků **chodníků v Lipovské ulici**. Předmětem veřejné zakázky je oprava chodníků a obrubníků, ale i oprava a doplnění laviček a košů. Počítá se také s řešením zeleně a výsadbou nové aleje.

❖ Zřízení nového odpočívadla s pracovním názvem *Bud' opatrný*. Nové odpočívadlo, jehož realizátorem bude Lukáš Abt, bude mít podobu kamenného kruhu kolem javoru. Radní panu Abtovi schválili smlouvu o výpůjčce pozemku.

Matrika

V červenci se v jesenické nemocnici narodilo celkem 22 dětí, z toho devět potomků rodičům s trvalým pobytem v Jeseníku. Gratulujeme a dětem přejeme především hodně zdraví a štěstí v jejich životě.

Czech POINT

CZECHPOINT

Potřebujete využít služeb Czech POINTu? Od 1. srpna jsou v Jeseníku tři pracoviště, kde se k těmto službám dostanete, a to na správném odboru Městského úřadu Jeseník v budově IPOS, dále na pobočce České pošty a u notářky JUDr. Radmily Krátké na Dukelské ulici. Pracoviště Czech POINT v přízemí radnice bylo k 31. červenci uzavřeno.

Rada seniorů

Jednání Rady seniorů se uskuteční v úterý 7. září 2021 od 10.00 v zasedací místnosti radnice města Jeseníku, Masarykovo nám. 167/1. Aktuálně v souladu s platnými opatřeními Vlády ČR a Ministerstva zdravotnictví ČR může být termín jednání změněn nebo zrušen.

Představení prioritních investičních akcí: Chodník v ulici Lipovská

I další úseky chodníků na Lipovské ulici se dočkají rekonstrukce. Předmětem projektu je oprava chodníků v úseku od autobusové zastávky u nemocnice po prodejnu COOP Jednota, čímž dojde k propojení dvou již zrekonstruovaných úseků v jeden celek.

Dále budou opraveny chodníky u panelových domů před nemocnicí a za zmiňovanou prodejnou COOP. Po provedené rekonstrukci budou všechny chodníky v Lipovské ulici v jednotné zámkové dlažbě. Vyměněny budou také obrubníky, dojde k opravě a doplnění laviček a košů. Počítá se rovněž s řešením zeleně a výsadbou nové aleje. Část projektu je navržena i na pozemku prodejny COOP Jednota, která bude realizaci řešit na své náklady.

V současné době běží výběrové řízení a dodavatele. Předpokládané datum zahájení stavebních prací je stanoveno na měsíc říjen 2021, práce by měly být dokončeny na jaře roku 2022.

(lum)

Nainstalujte si aplikaci MPLA, usnadní vám platbu parkovného v našem městě

Parkovné v centru města můžete standardně hradit hotově, nebo kartou. Nechcete-li se však zdržovat platbami u automatů, nabízí se aplikace MPLA. Služba je pohodlná a bezpečná a představuje také nejrychlejší způsob bezhotovostní platby za parkování.

Bez hledání parkovacího automatu a drobných po kapsách, s možností kdykoliv a odkudkoliv si parkovací dobu prodloužit. To jsou nesporné výhody platby parkovného skrze mobilní aplikaci. Stačí několik kliknutí a parkovací automat budete mít v mobilu, tabletu nebo počítači.

Uvedení aplikace do chodu je velmi jednoduché. Po stažení z App Store

nebo Google Play do chytrého telefonu si přes zabezpečenou platební bránu zaregistrujete svou platební kartu, z níž budete parkovné hradit, a uložíte si svou registrační značku. Při hrazení parkovného vždy pouze zapnete aplikaci, na mapě kliknete na místo, kde budete parkovat, zvolíte délku parkování, vyberete registrační značku automobilu a zaplatíte.

MPLA®

„Výhodou také je, že pět minut před vypršením parkovací doby vám od aplikace přijde upozornění. Parkovací dobu tak můžete odkudkoliv prodloužit,“ uvádí Václav Urban, místostarosta města.

Aplikaci MPLA můžete v současné době platit v dalších více než třiceti městech České republiky, například v Olomouci, Kroměříži či v Praze.

(lum)

Starostka jednala o projektech sportovišť

Na pražské centrále Národní sportovní agentury jednala starostka města Jeseníku Zdeňka Blišťanová s ředitelem agentury Filipem Neusem. „Hovořili jsme o dotačních projektech a o možné podpoře regionálních sportovišť, zejména plaveckého bazénu v České Vsi a Arény individuálních sportů v zóně Za podjezdem nebo aktuálního multifunkčního hřiště s ledovou plochou,“ uvedla starostka. Schůzku, která se za účasti starosty České Vsi Petra Mudry a ředitele krytého bazénu v České Vsi Romana Michálka uskutečnila ve středu 21. července, inicioval senátor Mirek Adámek. Práce na vybudování multifunkčního hřiště s ledovou plochou již začaly. Aréna individuálních sportů s asfaltovými okruhy, která je ve fázi příprav pro projektovou dokumentaci, nabídne využití pro různé druhy sportů. Zároveň poskytne zázemí pro sportovní kluby a při pořádání sportovních akcí.

(lum)

Zástupci Jesenícka na jednání v centrále NSA.

Foto: Tomáš Drenka

Ptejte se starostky: Dub v městském parku, využití staré drogerie a vyřízení senior taxi

Máte otázky, podněty nebo nápady týkající se fungování či rozvoje našeho města? Chcete něco vědět, změnit, opravit nebo zlepšit? Rádi byste poukázali na to, co se vám ve městě líbí nebo co se povedlo? Napište naši starostku Zdeňku Blišťanovou na e-mailovou adresu dotazy@mujes.cz.

Dotaz paní Jany:

„Slyšela jsem, že stav starého dubu ve Smetanových sadech je vážný. Bude se kácet?“

Odpověď:

Aby mohlo odborně posoudit aktuální zdravotní stav červeného dubu ve Smetanových sadech, nechalo si město zpracovat dendrologický posudek. Stabilita stromu byla klasifikována jako výrazně zhoršená z důvodu příliš dlouhých a silných pahýlů a velké rány na kmeni, která vznikla

po odlomení kosterní větve. Navrženo bylo ošetření stromu formou bezpečnostního a redukčního řezu, který byl proveden počátkem prázdnin.

Dotaz paní Petry:

„Co bude na náměstí místo staré drogerie? Stále se tam něco opravuje.“

Odpověď:

Budova patří soukromému subjektu, který prostory pronajal Charitě Jeseník. Ta sem plánuje přesunout denní stacionář Šimon, který poskytuje své služby lidem s mentálním a kombinovaným postižením a lidem s poruchou autistického spektra. Denní stacionář, který nyní sídlí na Seifertově ulici, sem bude přemístěn

v průběhu měsíce října. Předpokládá se, že stacionář bude zmíněný prostor využívat po dobu cca dvou let, během nichž proběhne výstavba nové budovy stacionáře, financovaná z dotace EU.

Dotaz paní Ludmily:

„Kde si mohu vyřídit průkaz na senior taxi?“

Odpověď:

Průkaz na senior taxi si lze vyřídit na budově IPOS a nově i na ulici Tovární. Na IPOSu vydává průkazy paní Alena Kalinová, kancelář č. 406, e-mail: alena.kalinova@mujes.cz, tel.: 584 498 406; na budově v Tovární ulici pak průkazy vyřídíte na pokladně v přízemí budovy (kancelář č. 101, vlevo za vstupními dveřmi), tel.: 584 498 117.

Občanské průkazy nyní s otisky prstů

Od 2. srpna se vydává nový typ občanského průkazu, který obsahuje vysoce zabezpečený bezkontaktní čip. Uloženy na něm budou biometrické údaje, kromě zobrazení obličeje nyní i dva otisky prstů. Novela zákona, která tyto změny přinesla, si od nového typu občanského průkazu slibuje ztížení možnosti jej padělat a zneužívat.

Biometrické údaje jsou vedeny v informačním systému evidence občanských průkazů nejdéle po dobu devadesáti dnů od vyrobění dokladu, a to pro účely vyřízení jeho případné reklamace. Poté dochází k jejich smazání, protože vytvářet jakékoliv databáze, jež by biometrické údaje shromažďovaly, není povoleno. Biometrické údaje uložené v občanských průkazech zároveň nebude možné použít pro jiné účely, než je ověření pravosti průkazu a totožnosti jeho držitele při překračování státních hranic. Děti mladší dvanácti let nemají povinnost poskytnout otisky prstů.

Nejdůležitější změny v souvislosti s přijetím nového zákona:

- Občanský průkaz obsahuje biometrické údaje, kterými se rozumí zobrazení obličeje držitele průkazu a jeho dva otisky prstů.
- Ruší se zápis akademických titulů.
- Žádosti budou vedeny pouze v elektronické podobě.
- Platnost dokladu automaticky zaniká 45 dnů po změně údajů, např. adresy trvalého pobytu, jména nebo příjmení, rodinného stavu apod.
- Při ztrátě nebo odcizení občanského průkazu již nebude vydáváno potvrzení. Do doby, než občan obdrží nově vyhotovený průkaz, se bude muset prokazovat jiným dokladem totožnosti.
- Správní poplatek se hradí již při podání žádosti.

Dochází také ke změně sazebníku správních poplatků za některé úkony:

- vydání průkazu občanu mladšímu patnácti let – nově 100 Kč;
- vydání průkazu občanu staršímu patnácti let, který nemá trvalý pobyt na území ČR – nově 200 Kč;
- vydání průkazu se strojově čitelnými údaji a s kontaktním elektronickým čipem za průkaz poškozený, zničený, ztracený, odcizený, zneplatněný z důvodu nebezpečí zneužití dat v identifikačním certifikátu v kontaktním elektronickém čipu nebo za průkaz obsahující neoprávněně provedené zápisy – nově 200 Kč.

(lum)

Diamantová svatba jeseníckých manželů

Ve čtvrtek 5. srpna oslavili manželé Smilkovi šedesát let od uzavření sňatku. K tomuto krásnému výročí jim přejeme jen to nejlepší. Smilkovi se poznali na konci 50. let minulého století v našem malebném Jeseníku, kam se jako malé děti přestěhovali po druhé světové válce. Valach a Hanačka, kteří by se asi nikdy nepotkali, nebýt toho, že se jejich rodiče, podobně jako mnoho jiných, rozhodli osídlit opuštěná města v Sudetech. Vzali se v hlavním městě za přítomnosti nejbližší rodiny. Na motocyklu Jawa projedli Československo a kromě Jeseníků si oblíbili také Tatry. Vychovali dvě děti, mají čtyři vnoučata a pravnoučku Toníka. Nyní se věnují rodině, zahrádce a včelařství.

(lum)

Manželé Smilkovi v roce 1961 a dnes.

Foto: archiv rodiny Smilkových

❖ **Série netradičních odchytů doplněna o další zvíře.** V úterý 6. července přijali městští strážníci oznámení, že se po ulici Nábřežní pohybují dvě ovce. Zvířata se podařilo odchytit a umístit do areálu technických služeb. Téhož dne si je majitel vyzvedl.

❖ **Ze zmije byla užovka.** Následující den prováděli strážníci další odchyt zvířete. Do provozovny na ulici Za Podjezdem vlezla dle oznamovatele zmije. Přivolaná hlídka nakonec zjistila, že se jedná o užovku. Hlídka plaza odchytla a následně vypustila do volné přírody.

❖ **Ke zraněné ženě přivolali lékaře.** Při pochůzkové činnosti si strážníci v pondělí 19. července povšimli, že na ulici Lipovská sedí zraněná žena. Protože její poranění vyžadovalo lékařské ošetření, přivolali na místo rychlou záchrannou službu, která si paní převzala do své péče.

❖ **Převoz na záchytnou stanici.** Jelikož to jistý občan v úterý 20. července přehnal s alkoholem, nezbylo strážníkům nic jiného, než v odpoledních hodinách opět po několika dnech vyrazit do krajského města Olomouce, do jehož záchytné stanice převezli zmíněnou silně podnapilou osobu.

❖ **Odcizené zboží musel vrátit.** Ve středu 21. července přijali strážníci oznámení, že v jedné z místních provozoven odcizila jistá osoba zboží. Po zhlédnutí záznamu z tamního kamerového systému strážníci dotyčného pachatele vyhledali. Ten se k činu doznal, zboží vrátil zpět do prodejny a od strážníků dostal pokutu.

❖ **Ztracené dítě si vyzvedli rodiče.** Téhož dne v odpoledních hodinách přijali strážníci oznámení, že na ulici Vrchlického bylo nalezeno asi pětileté dítě bez rodičů. Strážníkům se podařilo vystresované dítě uklidnit a zanedlouho zjistit kontakt na rodiče, kteří si potomka vyzvedli. Zatímco dítě dostalo od strážníků upomínkové předměty, jeho rodiče odcházeli s důrazným poučením.

❖ **Požívání alkoholu v městském parku.** Při večerní kontrole Smetanových sadů v sobotu 24. července zjistila hlídka osoby požívající alkohol. Jedna z osob odmítla prokázat svou totožnost, proto byli strážníci nuceni dotyčnou osobu předvést na místní oddělení Policie ČR. Za požívání alkoholu a držení omamných a psychotropních látek se bude tato osoba zodpovídat ve správním řízení.

Městská policie Jeseník

Chtěli byste být informováni o aktuálním dění v našem městě? Vyzkoušejte novou službu HLÁŠENÍ ROZHLASU

Připravujeme pro vás nový komunikační kanál Hlášenírozhlasu.cz. Díky němu vás budeme moci informovat prostřednictvím mobilní aplikace, přes webové stránky, e-mailem, SMS zprávami nebo prostřednictvím Facebooku.

Kromě toho, že můžete sledovat aktuální zprávy, se můžete zapojit i do zlepšení situace v našem městě. **Můžete snadno nahlásit jakýkoliv podnět či závalu** přímo na městský úřad. Tím usnadníte a urychlíte řešení a pomůžete tak vylepšit své okolí.

Zdeňka Blišťanová, starostka města

Bud'te vždy včas informováni a už nikdy vám nic neunikne.

- **Informace z úřadu** – upozornění na odstávku vody, uzavírky silnic, výpadky elektřiny a plynu, změny úředních hodin, upozornění na termíny a povinnosti apod.
- **Kulturní a sportovní akce** – pozvánky na kulturní akce, sportovní události, akce pro seniory apod.
- **Krizová hlášení** – povodňové nebezpečí, varování před výkyvy počasí, krizové řízení apod.

Tato služba je pro vás zcela ZDARMA

Vyberte si jednu z možností, jak se zaregistrovat:

1) Nainstalujte si aplikaci

Stáhněte si aplikaci Hlášenírozhlasu.cz do telefonu. Najdete ji na Google Play nebo App Store. Nebo si naskenujte jeden z QR kódů uvedených níže a klikněte na odkaz, který se vám nabídne.

Mobilní aplikace vám nejenom ulehčí přístup k informacím, ale její pomocí můžete pomáhat vylepšit své okolí prostřednictvím funkce nahlášení podnětů a závad.

2) Přihlaste se přes internet

Přejděte na rozhlas.jesenik.org klikněte na tlačítko *Odebírat hlášení* a zaregistrujte se.

3) Vyplňte listinnou registraci

Vyplněnou a podepsanou registraci společně se souhlasem GDPR v listinné podobě předejte **na infocentru města**.

4) Sledujte nás na Facebooku

Hlášení budou zveřejněna na profilu *Město Jeseník*. Pokud nás ještě nesledujete, přidejte si stránku k oblíbeným.

V případě dotazů nebo nejasností nám napište e-mail na rozhlas@mujes.cz.

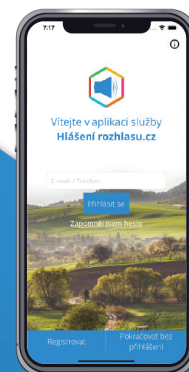
Zmeškali jste někdy důležité informace?

Nechejte si zasílat aktuality, oznámení a jiná upozornění SMS zprávami, e-maily nebo aplikací pro chytré telefony.

rozhlas.jesenik.org

Nebo napište na rozhlas@mujes.cz

Je to snadné. A zcela
ZDARMA

Jeseník
město v srdci přírody

Registrace k odběru hlášení:

Jméno a příjmení:

Ulice a č.p.:

Telefon:

E-mail:

Mám zájem o tyto informace: Krizová hlášení jsou již přednastavena. Následující typy zpráv a formu získávání si volíte samostatně.

	SMSkou	E-mailem	
	☒	☒	Krizová hlášení
1.	☐	☐	Informace z úřadu
2.	☐	☐	Významné kulturní akce, sportovní akce a jiné
3.	☐	☐	Opravy inženýrských sítí a dopravní informace
4.	☐	☐	Odstávky vody, elektřiny a plynu

Zájmové skupiny: (nabídka skupin je nepovinná, v případě zájmu zaškrtněte jednu z následujících možností) Senioři Rodiny s dětmi Dospělí Hlasové zprávy - **tento způsob informování je určen na významné zprávy občanům (převážně seniorům), kteří mají problém dostávat informace od úřadu v textové podobě.** Upozornění: je nutné vždy uvádět telefonní číslo.**Vyplněnou a podepsanou registraci společně se souhlasem GDPR odevzdejte na infocentru města Jeseník.**

- Udělujete tímto souhlas městu Jeseník, se sídlem Masarykovo nám. 167/1, 790 01 Jeseník, IČ: 00302724, (dále jen „Správce“), aby ve smyslu zákona č.110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů a souvisejících právních předpisů zpracovávala tyto osobní údaje: jméno a příjmení; adresu trvalého pobytu; e-mail a telefonní číslo.
- Jméno, příjmení, adresu trvalého pobytu, telefonní číslo a e-mail je nutné zpracovat za účelem zaslání informací z města Jeseník. Tyto údaje budou Správce zpracovány po dobu plnění smlouvy, kterou Správce uzavřel ve věci služby Hlášenírozhlasu.cz se společností URBITECH s.r.o., se sídlem Jalubí 453, 687 05 Jalubí, IČ 04572106, zapsané ve veřejném rejstříku vedeném u Krajského soudu v Brně, oddíl C vložka 90682 (dále jen „společnost URBITECH“)
- S výše uvedeným zpracováním udělujete svůj výslovný souhlas. Souhlas lze vzít kdykoliv zpět, a to například zasláním emailu nebo dopisu na kontaktní údaje Správce nebo společnosti URBITECH.
- Zpracování osobních údajů je prováděno Správce, osobní údaje však pro Správce mohou zpracovávat též poskytovatel služby Hlášenírozhlasu.cz – společnost URBITECH, která pro Správce působí v roli zpracovatele vašich osobních údajů.
- Vezměte, prosíme, na vědomí, že podle Zákonů a nařízení o ochraně osobních údajů máte právo:
 - vzít souhlas kdykoliv zpět,
 - požadovat po Správci informaci, jaké vaše osobní údaje zpracovává,
 - požadovat po Správci vysvětlení ohledně zpracování osobních údajů,
 - vyžádat si u Správce přístup k těmto údajům a tyto nechat aktualizovat nebo opravit,
 - požadovat po Správci výmaz těchto osobních údajů, a to v případě pochybností o dodržování povinností
 - v souvislosti se zpracováním osobních údajů obrátit se na Správce nebo na Úřad pro ochranu osobních údajů.
- Svým podpisem potvrzujete, že je Vám více než 16 let, výše uvedenému textu jste porozuměl(a) v plném jeho rozsahu, je pro Vás psán srozumitelným jazykem a jste si vědom(a) jakožto subjekt údajů svých práv.
- Váš podpis jakožto podpis subjektu údajů, jímž vyslovujete svůj souhlas:

Ve městě Jeseník

dne:

.....
podpis - subjekt údajů

Jeseník 2025: Budoucnost města pohledem architekta a kolektivu studentů Fakulty architektury VUT v Brně

Jeseník je jedinečný a má ohromný potenciál. S takovým pocitem jsme po pěti dnech intenzivních analýz opouštěli město na konci října 2020. Pět stovek nahozených kilometrů, desítky rozhovorů, obrovské množství místních informací a statistických dat nám ukázalo, že Jeseník nezapadá do žádné z urbanistických ani manažerských příruček. Je svébytný a neuvěřitelně houževnatý.

Nemilosrdná čísla a grafy ukazují razantní pokles obyvatel, struktura města je roztráštěná a nesourodá. Město trápí nezaměstnanost a rostoucí náklady na udržení městské infrastruktury. Jeseník by se měl podle tabulek zachraňovat a stabilizovat spoustou těžkopádných opatření za astronomické částky. My jsme však našli město, které je hrdé takové, jaké je. Výjimečné svou odlišností, ne doháněním obstarožních trendů a aplikací systémových pouček. Papírová negativa jsou příležitostí. Východiskem pro budoucnost Jeseníku.

Teorie nekonečného růstu města a jeho stálý rozvoj je nesmysl. Naopak, stále častěji se v celosvětovém měřítku objevuje fenomén smršťujícího se města (*Shrinking City*). Úbytek obyvatel může nabízet potenciál pro znovuoživení sebe sama. Zacielení prostředků do konkrétních nositelů identity a především do kvality života funkční komunity.

Město jako krajina

Nebojíme se proto proluk a prázdných prostranství. Jeseník je jedinečný právě svou prostupností, způsobem, jakým okolní krajina

prorůstá město napříč až do samotného centra. Z náměstí jsou okolní kopce a lesy takřka na dosah. Všude se dá snadno projít. Opuštěné plochy průmyslových areálů a odumřelé objekty, jejichž záchrana by byla příliš finančně náročná, je možné ponechat svému osudu. Řízeným splyváním s okolní krajinou dosahujeme s minimálními náklady ideálu městského přírodního parku v duchu takzvané „městské divočiny“ (*Urban Wilderness*), o který usilují vyspělá města (parks Südgelände či Gleisdreieck v Berlíně, popř. projekt parku na Vrchu sv. Kříže v Praze 3). Stále nákladnější údržba tradiční městské zeleně s ohledem na klimatickou změnu neudržitelná. Jeseník je vlastně v tomhle napřed. Nemusí vymýšlet žádné strategie, stačí, když zůstane, jaký je. Dá prostor přirozeným procesům, které odvedou většinu nákladné práce. S jedinečným životním prostorem, mikroklimatem, a především charakteristickou identitou původní rozptýlené zástavby. Plochy propůjčené okolní krajině jsou územní rezervou, mohou být kdykoliv znovu využity, až bude příležitost. Jsou spícím uloženým potenciálem.

Město jako druhová banka

V novém parku napříč celým městem můžeme podpořit původní druhy stromů, keřů i rostlin či plodin. Celý systém se rázem stává pestrou genovou základnou odolných odrůd, které ustoupily masové zemědělské produkci nebo invazivním zavlečeným druhům. Jeseník se stává šancí a nadějí pro jiná města a města, které už vývoj definitivně převrátil vzhůru nohama. Sestrává významnou roli v evropském kontextu uchovávání původního druhového složení. A v případě kalamit škůdců může přispět ke šlechtění nových, odolnějších odrůd městské i krajinné zeleně.

Město jako zdroj energie

Nová městská krajina však není jen pouhým ekonomickým a ekologickým řešením, ale především významným zdrojem obnovitelné energie. Propojením s univerzitním výzkumem tzv. vírových turbín dokážeme získat velké množství elektrické energie i v rámci běžného potoka či říčky bez nutnosti výraznějších zásahů do koryta. Podobně lze použít drobné větrné turbíny v ulicích, na střeších domů, komínech či jako součást remízku a využít tak jedinečná stanoviště v katastru města, které patří k největrnějším urbánním místům na území republiky. Nárazové energetické přebytky z obnovitelných zdrojů mohou být ukládány zpětně přímo do krajiny, která funguje jako velká baterie. Přečerpáváním vody v husté síti dešťových zahrad, jezírek a slatí vracíme vodu zpět do vyšších poloh, a zabráňujeme tak kolísání vodních toků a vysychání

pramenů. Obnovujeme tím unikátní síť jeseníckých studánek, voda je totiž zdejší největší bohatství.

Město jako technologická inspirace

Ve finále tak Jeseník dokáže nabídnout nejlepší možné podmínky pro výzkum a vývoj zelených technologií. Nově vzniklá inteligentní krajina (viz *Chytrá krajina Amálie*) je prostoupena tisíci jednoduchými senzory. Ty ve vzájemné komunikaci na principech IoT (*Internet of Things*) poskytují obrovské množství atraktivních obchodovatelných dat o fungování městské krajiny jako vzájemně propojeného celku. Expo Jeseník jako evropské zelené Silicon Valley. O důvod víc vracet se po univerzitě zpátky domů!

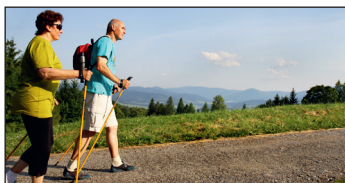
Budoucnost Jeseníku není v průmyslu. Ani ve službách či turistice (bezduchých resortů jsou v okolí desítky). Tkví v zachování vlastní identity, naslouchání okolní krajině, a především v otevřenosti novým technologiím. Vždyť nejinak tomu bylo i na začátku tzv. zlatého věku Jeseníku díky osobě Adolfa Raymana před dvěma staletími. Jeseník se dokáže postarat sám o sebe, takhle tu místní žili odjakživa.

Výstava *Jeseník 2025* studentů brněnské architektury bude zahájena v sobotu 18. 9. v 19.30 v předšálí městského kina. Komentovaná procházka po jednotlivých řešeních lokalitách s komentářem autorů se uskuteční v sobotu 2. 10. 2021 v 10.00 (sraz u kašny na náměstí) v rámci jeseníckých *Dnů architektury*.

Jan Mléčka,
FA VUT Brno

Program činnosti Klubu turistů Jeseník na měsíc září

Jesenický klub turistů pro vás připravil několik výletů na měsíc září. V případě nepříznivého počasí může dojít ke změně tras.

9. září

Ovčárna – Jelení studánka – Ztracené kameny – Skříteček
délka trasy: 13 km
autobus v 7.45
vycházku připravila E. Havrilová

18. září

Rejvíz – Nad Horním Údolím – Prameny Opavice – Kaplesv. Anny – Dolní Údolí – Rejvíz
délka trasy: 16 km
autobus v 7.45
vycházku připravila D. Podaná

24. září

Horní Hoštice – Vysoký kámen – Borůvková hora – Javorník
délka trasy: 17 km
autobus v 7.35
vycházku připravila J. Šimková

PŘEMÝŠLÍTE O ADOPCI ČI PĚSTOUNSKÉ PÉČI?
MÁTE OTÁZKY K TOMUTO TÉMATU?
NAVŠTIVTE NÁS!

ČTENÍ PĚSTOUNSKÝCH POHÁDEK

- ÚTERÝ 7. ZÁŘÍ OD 14.00
- PROSTORY MĚSTSKÉ KNIHOVNY (28. ŘÍJNA 870/18, JESENÍK)

DEN OTEVŘENÝCH DVEŘÍ

- ČTVRTEK 9. ZÁŘÍ OD 9.00 DO 17.00
- PROSTORY SPOLU PRO RODINU (NÁM. SVOBODY 827/11, JESENÍK)

DNY SENIORŮ MĚSTA JESENÍKU

30. září – 3. října 2021

Čtvrtek 30. září

9.45 – 12.00 Když dva se rádi mají (Divadlo Petra Bezruče)

Zahájení Dnů seniorů města Jeseníku a procházka světem operety s předními sólisty Národního divadla moravskoslezského v Ostravě. Vstup volný nejen pro seniory (do naplnění kapacity).

15.00 Zahájení Akademie třetího věku 2021/2022 – „Nepál“ (Centrum společných aktivit)

Cestopisná přednáška Jany Šimkové a Františka Novotného. Vstup volný nejen pro seniory (do naplnění kapacity).

Pátek 1. října

8.00 Poznávací zájezd pro seniory - Pustevny, Rožnov pod Radhoštěm

Cena je 300,- Kč, zahrnuje dopravu a vstupné. Přihlášky u A. Kalinové (Městský úřad Jeseník, IPOS, OSVZ – 4. patro, dveře 406, od 8.00 6. září 2021). Přednost při přihlašování mají senioři s bydlištěm na území města Jeseník.

Sobota 2. října

15.00 – 19.00 Setkání dříve narozených aneb senioři se baví - společenský podvečer (společenský sál města Jeseník, ul. K. Čapka 1147/10 - „Pentagon“)

K poslechu hraje skupina Fantasie Trio Milana Domese. Dále vystoupí Čekanky, JESEN a Trnka.

Neděle 3. října

15.00 – Zátapek (Kino Pohoda)

Výpravný film režiséra Davida Ondříčka, věnovaný sportovnímu, ale i životnímu příběhu jednoho z největších světových atletů všech dob, čtyřnásobnému olympijskému vítězi, Emilu Zátopkovi. Vstup volný pro seniory nad 55 let na seniropas nebo jiný doklad (do naplnění kapacity), bez rezervace.

UPOZORNĚNÍ

V době konání akcí budou dodržovány aktuální nařízení vlády týkající se opatření souvisejících s COVID-19.

Nezapomeňte se zapojit do bohatého programu Týdne Vincence Priessnitzte, který bude probíhat ve dnech od 4. do 10. října 2021 a nabízí bohatý program i pro seniory. Podrobný program naleznete na samostatných plakátech Priessnitzových lázní.

Centrum sociálních služeb Jeseník – Klub seniorů Jeseník

POZNÁVACÍ ZÁJEZD JESENICKO s odborným výkladem pana Pavla Macháčka

čtvrtek 16. září 2021

Odjezd z Jeseníku: 7.45 Billa
7.50 Yesenka
8.00 zastávka u nemocnice, Lipovská ulice

Pohodový výlet do nejzápadnější části okresu Jeseník nás zavede do Travné, Zálesí a Bílé Vody. U javornické vápenky se seznámíme s výrobou vápna, v Travné navštívíme poutní kapli Panny Marie La-Salettské se zázračným pramenem a křížovou cestou. Přiblížíme si historii obce a minulost místního kostela. Další zastávkou bude Zálesí - místní minimuzeum na starém hřbitově. Po obědě v Javorníku přejedeme do Bílé Vody, kde nás čeká cca 2,5 km procházka nenáročným terénem od zámečku k bývalé restauraci na Vyhliďce, cestou kolem lomu Kukačka a památného tisu k Sudetské křížové cestě (kdo se nebude cítit, může posedět v turistickém přístřešku u jezírka). V případě špatného počasí bude místo procházky návštěva nového městského muzea v budově bývalého soudu (po skupinách s průvodcem) a farního kostela Nejsvětější Trojice v Javorníku.

CENA: 200,- Kč (vstupenky, doprava, průvodce)

Vzít s sebou: osobní doklady, pohodlnou obuv, dobrou náladu

Přihlašovat se lze od pondělí 23. srpna 2021 od 8.00, platbu je nutné uhradit do tří dnů od přihlášení! Účastníci zájezdu budou povinni dodržet aktuálně platná opatření v souvislosti s epidemií covid-19.

Přihlášky a platba: Alena Kalinová, MěÚ Jeseník, OSVZ, ul. K. Čapka 1147 (IPOS), 4. patro, blok A, kancelář č. 406, tel: 584 498 406, e-mail: alena.kalinova@mujes.cz

Bližší informace: Vymětalová Věra, tel: 604 382 907, e-mail: vym.vera@seznam.cz

UPOZORNĚNÍ

S ohledem na udržení výše uvedené ceny zájezdu v případě odhlášení se v době kratší než 7 dní před konáním zájezdu bez zajištění náhradníka, je poplatek **nevratný**.

Sjednocená organizace nevidomých a slabozrakých České republiky, zapsaný spolek, Oblastní odbočka Jeseník vás srdečně zve na akci v rámci

27. ROČNÍKU FESTIVALU
DNY UMĚNÍ NEVIDOMÝCH NA MORAVĚ

Duše v pohybu

11/9/2021
v 19 hodin

Divadlo Petra Bezruče v Jeseníku

Vystoupení tanečnicků
spolku **Balet Globa**
z Olomouce

Vstupné: veřejnost 100 Kč; členové SONS ČR, z. s. a držitelé průkazu ZTP a ZTP/P 50 Kč

KURZ TANCE A SPOLEČENSKÉHO CHOVÁNÍ PRO MLÁDEŽ

Zahajovací lekce

14. ZÁŘÍ 2021

IPOS | JESENÍK

Kurz je rozvržen do 12 lekcí + 1 lekce stolování s večeří.

Běžné lekce budou probíhat od 17.30 do 20.30 hodin.

Taneční budou ukončeny závěrečnou kolonou.

Kurzovné činí 1350 Kč. Přihlášení budete zaplacením kurzovného v kanceláři Divadla P. Bezruče nejpozději do 10. září 2021.

Nevyčerpané kurzovné z minulého roku zůstává v platnosti.

Bližší informace na tel.: +420 727 852 849 / e-mailu: hruba@mkzjes.cz.

WWW.MKZJES.CZ

Akce

pondělí 6. září v 19.00

Kaple

KONCERT PRO SVĚTLUŠKU 2021

„Někdy není potřeba vidět očima, ale srdcem. Pojďme pomoci lidem, co nevidí sluneční paprsky ani třpytící se kapky deště...“ Účinkují: Alena Terezie Vítek, Trio Con Amore & Lukáš Broda, Jesenické žesť, žáci ZUŠ Jeseník & Tomáš Uhlíř. Koncertem provázejí Barbora Hejdová a Tereza Hošková. Výtěžek ze vstupného bude na místě předán zástupci ze Světlušky.

Pořádá ZUŠ Jeseník.

úterý 7. září v 11.00

Galerie, TIC Jeseník (Katovna)

KOMENTOVANÁ PROHLÍDKA VÝSTAVY VENDULY CHALÁNKOVÉ: BOHUDÍKY (PRO SENIORY)

Přijďte se seznámit s dílem jedné z nejocenenějších současných umělkyní, která je známá svými komiksy, ilustracemi i obrazy. Výstavou vás provede její kurátorka Lucie Štůlová Vobořilová. Vstup volný. Pořádají MKZ Jeseník.

sobota 11. září v 19.00

Divadlo Petra Bezruče

BALET GLOBA – DUŠE V POHYBU

Baletní vystoupení nevidomého tanečníka pana Aleše Příborského pod vedením profesionálního baletního páru z Baletu Globa Olomouc, doplněné o další vystoupení zdravotně postižených tanečníků. Vystoupení se uskuteční v rámci 27. ročníku festivalu Dny umění nevidomých na Moravě, jehož cílem je představit veřejnosti nadané profesionální zrakově postižené umělce. Více na www.balet-globa.com. Prodej vstupenek v rezervačním systému MKZ Jeseník. Vstupné 100 Kč (členové SONS ČR a držitelé průkazu ZTP a ZTP/P 50 Kč).

Pořádá Sjednocená organizace nevidomých a slabozrakých České republiky, zapsaný spolek (SONS ČR, z. s.).

neděle 12. září v 19.00

Jeseník

HOVORY Z HOR / 17. díl

Jesenický podcast, který pro vás připravila MKZ Jeseník s Vlastivědným muzeem Jesenicka a moderátorem Josefem Halamíčkem. Hostem tohoto dílu bude František Mech, s kterým budeme hovořit o Základní umělecké škole Jeseník. Podcast naleznete na YouTube kanálu MKZ Jeseník, Spotify a Google Podcastech.

úterý 14. září v 17.30

Sál IPOS

KURZ TANCE A SPOLEČENSKÉHO CHOVÁNÍ PRO MLÁDEŽ

Zahajovací lekce kurzu tance a společenského chování pro mládež. Kurz je rozvržen do dvanácti lekcí + jedna lekce stolování s večeří. Běžné lekce budou probíhat od 17.30 do 20.30. Taneční budou ukončeny závěrečnou kolonou. Kurzovné činí 1 350 Kč. Přihlášení budete zaplacením kurzovného v kanceláři Divadla Petra Bezruče nejpozději do 10. září 2021. Nevyčerpané kurzovné z minulé roku zůstává v platnosti. Bližší informace na tel. 727 852 849 či e-mailu hruba@mkzjes.cz. Pořádají MKZ Jeseník.

čtvrtek 16. září v 18.00

Kaple

S VÁCLAVEM ŽMOLÍKEM NEJEN O UMĚNÍ

Účinkují: Prof. MUDr. Jaroslav Michálek, Ph.D. – prezident Mezinárodního konsorcia pro buněčnou terapii a imunoterapii a jednatel společnosti Celthera, s.r.o. (Brno); Tomáš Töpfer – ředitel Divadla na Vínohradě (Praha); Václav Žmolík – televizní a rozhlasový moderátor (Praha); Tomáš Uhlíř – ředitel ZUŠ

Jeseník; Michaela Koudelková – laureátka Mezinárodní soutěže Tel Aviv Recorder obor flétna (Brno); Jiří Hrubý – klavír (Brno). Za finanční podpory Fenix Group a pod záštitou jejího generálního ředitele Cyrila Svozila a ve spolupráci se ZUŠ realizuje Melodia Art. Více info na www.melodiaart.com. Změna účinkujících vyhrazena. Vstup dobrovolný. Pořádá Melodia Art.

pátek 17. září od 9.00 do 16.00

Masarykovo náměstí

JESENICKÉ FARMÁŘSKÉ TRHY

Lokální trhy, které podporují šetrné zemědělství, řemesla a kulturní život ve městě. Nabízejí širokou nabídku farmářských produktů a dalších výrobků z Jesenicka i okolních regionů. Zároveň slouží jako společenská platforma pro setkání, prezentaci vaší činnosti a navazání kontaktů. Doprovázeno hudebním vystoupením, tvořivou dílnou a dětskou herničkou. Info na www.jesenicketrhy.cz nebo tel. 704 143 003.

Pořádá spolek Sudetikus s podporou města Jeseník a Olomouckého kraje.

pátek 17. září – neděle 19. září

Smetanovy sady, Masarykovo náměstí, náměstí Svobody, Kino Pohoda, Vodní Tvrz a další

JESNĚNÍ 2021

Festival Jesnění je sousedsko-kulturní festival, který představí zajímavé umělce, kreatívce a srdcaře. Propojuje místní s přespolními a kulturu s veřejným prostorem. Chce inspirovat a přinášet nové příběhy a příležitosti. Součástí budou koncerty, divadlo, film, přednášky, workshopy pro dospělé i děti, vernisáže, výstavy a další. Součástí bude otevření Náplavky, festival KreativJE a architektonická výstava Jeseník 2025. Více na www.jesnenni.cz. Vstup dobrovolný – podpořte festival na www.donio.cz/jesnenni.

pátek 17. září v 18.00

Salónek Ripper hotelu Slovan

BESEDA S EKONOMEM MIROSLAVEM ŠEVČÍKEM

Beseda na téma: Fakta, argumenty, mýty a statistika o covidové hysterii, pochybení mediokracie a politických elit a kdo to zaplatí? Vstup volný.

Pořádají František Svoboda, Otakar Ševčík, Tomáš Hauzner a Vlastimil Podracký.

sobota 18. září od 10.00 do 15.00

Náměstí Svobody

RESTAURANT DAY JESENÍK

Světový karneval jídla, během něhož si každý z nás může na jeden den otevřít vlastní restauraci, kavárnu nebo bar a vytáhnout se před ostatními, získat nové kontakty a užít si příjemný den v oživeném veřejném prostoru. Součástí bude divadelní představení *Ne igray sa za stolom*, pouliční muzika, prezentace přípravy pickles s ochutnávkou od 10.30, dílna výroby kimchi od 11.30, a tvořivá dílna. Více info na www.restaurantday-jesenik.webnode.cz.

Pořádají spolek Sudetikus a nadšení kuchaři a pekaři z Jesenicka.

sobota 18. září od 19.30

Kino Pohoda

VERNISÁŽ VÝSTAVY FREIWALDAU 2025

V rámci festivalu *Jesnění* proběhne v Kině Pohoda vernisáž výstavy *Freiwalldau 2025*. Na výstavě budou představeny práce studentů Fakulty architektury VUT v Brně.

Pořádají město Jeseník, MKZ Jeseník, spolek Sudetikus, Fakulta architektury VUT.

čtvrtek 23. září v 19.00

Klub Plíživá Kontra

HOSPODSKÝ KVÍZ

Přijďte si zasoutěžit a příjemně strávit večer plný vtipných i vážnějších otázek, při kterých ze sebe vydolujete znalosti, o kterých jste ani netušili, že je máte. Soutěžní týmy maximálně tříčlenné. Moderuje

Petr Zobač. Vstupné 30 Kč.

Pořádá Quiz Crew.

čtvrtek 23. září v 19.00

Sál IPOS

LUCIE BÍLÁ: RECITÁL S KLAVÍREM PETRA MALÁSKA

Jedna z nejpobornějších českých zpěvaček Lucie Bílá přijede potěšit své příznivce do Jeseníku. Návtěvníci se mohou těšit na emotivní koncertní program *Recitál*, při kterém Lucii Bílou doprovází skladatel a klavírista Petr Malásek. Prodej vstupenek v rezervačním systému MKZ Jeseník. Vstupné 790/990 Kč.

Pořádají MKZ Jeseník.

pátek 24. září v 18.00

Salónek Ripper hotelu Slovan

AUTORSKÝ VEČER PETRA ŽANTOVSKÉHO

Autorský večer Petra Žantovského nad jeho novou knihou o současnosti: *Zprávy z cvokhauzu*. Vstup volný.

Pořádají František Svoboda, Otakar Ševčík, Tomáš Hauzner a Vlastimil Podracký.

sobota 25. září od 14.00

Minipivovar Jeseník

SVATOVÁCLAVSKÝ MINIFEST – 10 LET MINIPIVOVARU JESENÍK

Minipivovar Jeseník slaví 10. narozeniny. V sobotu 25. září vypuknou samotné *Oslavy piva, tradice a pohody*, na výčepech bude přes dvacet druhů piv z různých minipivovarů. Čeká vás opět oslava piva, tradice a pohody v doprovodu několika kapel, jesenické design zóny, dětského koutku, fotokoutku a mnoho dalšího. Nudit se jistě nebudete. Žijte s námi láskou k pivu! Vstup volný.

Více info na www.minipivovarjesenik.cz.

Pořádá Minipivovar Jeseník.

sobota 25. září v 19.00

Kaple

KONTRA MOMENT

„Kontra moment“ je vokální a instrumentální projekt hudby převážně raného a vrcholného baroka, který vznikl ze společné touhy k muzicírování v období pandemie. Účinkují Alžběta Vlčková – cello (Praha), Markéta Čechová – cembalo (Praha), Jana Janků – barokní harfa (Praha), Vojtěch Kaděra – kontratenor (Jeseník). Program: Monteverdi, Purcell, Caccini, Händel, Vivaldi, Broschi, Frescobaldi. Vstupné dobrovolné.

Pořádají ZUŠ Jeseník a PLL a.s.

neděle 26. září v 15.00

Divadlo Petra Bezruče

STRAŠFUŇÁKOVY POHÁDKY

Zábavné vyprávění Strašfuňákových pohádek plné legrace zakončené pohádkou O Šípkové Růžence v netradičním pojetí. Prodej vstupenek v rezervačním systému MKZ Jeseník. Vstupné 100 Kč.

Pořádají MKZ Jeseník.

neděle 26. září v 19.00

Jeseník

HOVORY Z HOR / 18. díl

Jesenický podcast, který pro vás připravila MKZ Jeseník s Vlastivědným muzeem Jesenicka a moderátorem Josefem Halamíčkem. Hostem tohoto dílu bude Pavel Rušar, s kterým budeme hovořit o významném jesenickém rodákovi Vincenci Priessnitzovi, který na podzim „oslaví“ 222 let od svého narození. Podcast naleznete na YouTube kanálu MKZ Jeseník, Spotify a Google Podcastech.

úterý 28. září v 17.00

Kongresový sál, Priessnitzovy léčebné lázně

KONCERT SMYČCOVÉHO ORCHESTRU JESENÍK

Koncert Smyčcového orchestru Jeseník v rámci

XXI. svatováclavského setkání. Vstup 100/60 Kč.
Pořádají MKZ Jeseník, Vlastivědné muzeum Jesenícka, ZUS Jeseník, Státní okresní archiv.

středa 29. září v 16.30

Galerie, TIC Jeseník (Katovna)
KOMENTOVANÁ PROHLÍDKA VÝSTAVY VENDULY CHALÁNKOVÉ: BOHUĐÍKY
Přijďte se seznámit s dílem jedné z nejoceňovanějších současných umělkyní, která je známá svými komiksy, ilustracemi i obrazy. Výstavou vás provede její kurátorka Lucie Štůlová Vobořilová. Vstup volný.
Pořádají MKZ Jeseník.

sobota 2. říjen v 10.00

Místo setkání: Masarykovo náměstí, Jeseník (u staré kašny)
DEN ARCHITEKTURY – JESENÍK 2025 – KOMENTOVANÁ PROCHÁZKA
Zajímáte se o budoucnost Jeseníku? Přemýšlíte, jak se asi dá plánovat rozvoj města a co se skrývá pod pojmem udržitelný urbanismus? Přijďte se projít po několika lokalitách města, pro které vznikly inspirativní urbanistické návrhy. Vašimi průvodci budou Ing. arch. Jan Mléčka a studenti Fakulty architektury VUT Brno. Vstup volný.
Pořádají MKZ Jeseník a Ústav prostorové tvorby, Fakulta architektury, VUT Brno a Kruh z.s.

neděle 3. říjen v 15.00

Divadlo Petra Bezruče
LIŠKA BYSTROUŠKA – PŘEDSTAVENÍ PRO DĚTI A JEJICH DOSPĚLÉ
Nová pohádka na motivy knihy Rudolfa Těsnohlídka. Jiří Jelínek, Monika Jelínková, David Smečka a Tereza Lexová (Divadlo DNO) hrají a zpívají o nejslavnější lišce z bílovických lesů. Nezaměnitelný výtvarný styl Venduly Chalánkové i originální hudba v inscenaci pro děti od tří let. Vstupné 100 Kč.
Pořádají MKZ Jeseník.

Vlastivědné muzeum Jesenícka

15. září 2021 – 2. leden 2022

Galerie, Hlavní výstavní sál
ZMIZELÝ HRUBÝ JESENÍK
Obraz nejvyššího moravsko-slezského pohoří v dobách, kdy ze stěn shlížela tvář starého mocnáře a později prvního československého prezidenta, přináší fotografická výstava Vlastivědného muzea Jesenícka. Několik desítek unikátních archivních snímků, které pocházejí z muzejních sbírek i od soukromých sběratelů, jsou díky moderní technice zároveň doplněny současnými fotografiemi, a návštěvník tak může sám posoudit, nakolik se dané místo do dnešních dnů změnilo. Výstavou provází tři zvídaví společníci symbolizující geomorfologické členění Hrubého Jeseníku. Do Pradědské hornatiny se tak vypravíte spolu s kamzíkem horským, Kepnickou hornatinu poznáte s tetřivkem obecným a hvozdy Medvědké hornatiny zase s dávným obyvatelům těchto hor medvědem hnědým. Autoři: Mgr. et Bc. Markéta Kobierská, Mgr. Matěj Matela. Vstupné: 60/30 Kč.

XXI. SVATOVÁCLAVSKÉ SETKÁNÍ NA TÉMA PAMĚŤ JESENÍKÝCH HOR

Vlastivědné muzeum Jesenícka, Státní okresní archiv Jeseník, Společnost Vincenze Priessnitze a Městská kulturní zařízení Jeseník si Vás tímto dovolují srdečně pozvat na 21. ročník svatováclavského setkání, jehož tématem se letos – u příležitosti 140. výročí založení Moravsko-slezského sudetského horského spolku – staly jesenícké hory. Akce tradičně započne 28. září v kostele v Bílé Vodě, kde v 9.30 proběhne mše svatá a pietní akt k uctění památky rádoých sester, které sem intervalem komunistický režim. Téhož dne v 17.00 se pak Kongresový sál v Priessnitzových léčebných lázních rozozvučí tóny Smyčcového orchestru Jeseník. Druhého dne, 29. září v 9.00, bude v Zimní zahradě zahájeno tra-

dičně oblíbené a léty prověřené odborné sympozium, kde se téma nejvyšších moravsko-slezských hor představí z mnoha různých úhlů, ať už jako vyhledávaná turistická oblast, lesnický region, či jako místo s bohatou a často pohnutou historií. Výstupem konference, jejíž závěr je naplánován po jedné hodině, bude tradiční svatováclavský sborník. V 15.00 se pak můžete přidat ke komentované prohlídce fotografické výstavy *Zmizelý Hrubý Jeseník* ve Vodní tvrzi, která prostřednictvím archivních snímků přibližuje obraz těchto hor v časech předválečných.

DNY EVROPSKÉHO KULTURNÍHO DĚDICTVÍ VE VLASTIVĚDNÉM MUZEU JESENICKA

V rámci dnů Evropského kulturního dědictví (EHD) bude v pátek 17. září veřejnosti umožněno navštívit všechny stálé expozice a výstavu *Zmizelý Hrubý Jeseník* se slevou 50 % ze základního vstupného. Zároveň bude možné zúčastnit se komentovaných prohlídek stálé expozice *Historie a archeologie Jesenícka* a výstavy *Zmizelý Hrubý Jeseník*, a to v časech 10.00, 13.00 a 15.00.

PŘEDNÁŠKY:

čtvrtek 9. září v 18.00

Rytířský sál Vodní tvrže
MICKLITZ, PEKAREK A DALŠÍ. POVÍDÁNÍ O BISKUPSKÝCH LESNÍCÍCH PŘED VELKOU VÁLKOU

Jména jako Franz Geißler, Julius Micklitz, Josef Smetacek či Adolf Medtrizer jsou dnes v oblasti Jesenícka prakticky zcela neznámým pojmem, avšak v dobách monarchie se jednalo o nanejvýš vážené pány a často také o nadregionálně uznávané odborníky. Všechny tyto les-

níky tělem i duší spojovala oddanost svému revíru a zaměstnavateli v osobě vratislavského biskupa, zároveň byl ale každý z nich svěbtynou, ba mnohdy velice svéráznou osobností. Zasedněme tedy na chvíli za stoly hájoven a loveckých chat, páni fořti již přicházejí. Přednášející: Mgr. Matěj Matela. Vstup zdarma.

EXKURZE:

sobota 25. září

VZNIK KRAJINY VIDNAVSKA

Geologicko-geomorfologická exkurze. Vidnavsko si prošlo zajímavými geologickými dějinami. Existovala zde rozsáhlá řeka, která na území dnešního Polska ústila do moře. Řiční břehy tvořil kaolin, vznikající zvětváním prvohorní žuly. Čtvrtohorní ledovec sem přivlekl balvany rozmanitých skandinávských hornin, často s mnoha druhy zkamenělin. Když ledovec roztával, živil svou vodou řeky a jezera. Ledovcové nánosy pohřbily původně skalnatější okraj Žulovské pahorkatiny. Svislé pohyby zemské kůry naopak terén rozrůznily – umožnily zahroubení Vidnavské nížiny i kaňonu Černého potoka. Na exkurzi neopomeneme ani historii těžby kaolínu. Trasa: Vidnava – kaolinové jámy – pískovna u Štachovic – pískovna u Staré Červené Vody – údolí Černého potoka – soutok Černého potoka a Vidnavky – expozice bludných balvanů ve Velké Kraši – Vidnava. Délka přibližně patnáct kilometrů. Začátek: náměstí ve Vidnavě v 10.00, konec na náměstí ve Vidnavě 16.00–17.00. Provází: Mgr. Martin Hanáček, Ph.D., geolog VMJ (geolog@muzeumjesenik.cz, HanacekM@seznam.cz, tel. :č. 732 191 686). Účast bezplatná.

Nákup vstupenek on-line šetří čas i kroky

Rádi byste si zavčas pojistili místo na vyhlédnutém filmovém, divadelním či hudebním představení? Nechce se vám vyzvedávat a platit rezervované vstupenky fyzicky? Městská kulturní zařízení již delší dobu nabízejí možnost platit vstupenky kartou on-line. Kdykoli a odkudkoli.

Platby kartou on-line jsou dnes již etablovaným nástrojem, v rámci rezervačního systému MKZ Jeseník se ovšem jedná o diváky krapet přehlížený způsob. Ocenit by jej mohli především ti, kteří preferují mít vstupenky vyřešené snadno a rychle a nechtějí být vázáni na provozní dobu dvanácti prodejních míst, jež jsou součástí sítě.

Jak na to? Vstupenky on-line nakupujete přes web *kinopohoda.cz* (v případě zájmu o filmy) či *mkzjes.cz* (všechny ostatní akce). V detailu akce klikněte na položku „Koupit online“ (nikoli „Rezervace“!). Během několika rychlých kroků, při nichž zvolíte

platbu on-line kartou a vyplníte základní potřebné údaje (jméno, telefon a e-mail), budete přesměrováni na platební bránu. Po zaplacení vám na e-mail přijde e-vstupenka ve formátu PDF se skenovatelným QR kódem, kterou si buď vytisknete, nebo jí při příchodu na akci ukážete ve svém telefonu. Nakupujete, kdy vás napadne, a nikam nechodíte – a to ani v případě, kdy z libovolného důvodu dojde ke zrušení akce pořadatelem: peníze se vám automaticky připsí zpět na účet. Neztrácejte čas chozením pro vstupenku, šetřete jej na kulturu samotnou! (jj)

Divadelní předplatné 2021/2022 prozatím do prodeje nepůjde

Tři vlny koronavirové pandemie, které u nás proběhly od jara 2020, mnohé kulturní pořadatele „vyškolily“ k opatrnosti. Přehnaně optimistická očekávání zatím nejsou na místě ani pro letošní podzim. Proto Městská kulturní zařízení nezahájí prodej divadelního předplatného na podzimní část sezóny 2021/2022.

Předplatitelé mají jistě v paměti nemilou situaci z loňského roku, kdy sice tradiční prodej divadelních permanentek proběhl, ovšem z důvodů opatření přijatých proti šíření onemocnění covid-19 nakonec nebylo možno odehrát jediné představení z programu a částka se musela mnohdy komplikovaně vracet. Každý snad doufá, že k plošné uzávěře kulturního a společenského života již na podzim nedojde – ovšem jak budou nastavena opatření pro kulturní zařízení a jak se mohou vyvíjet v čase, ještě nikdo neví. Účast na divadelních představeních může být limitována počtem diváků, procentuální obsazeností kapacity sálu, zpřísněním podmínek vstupu na akce pro lidi, kteří dosud nebyli očkováni, či dalšími rámcovými hygienickými opatřeními. Dostat se do situace, kdy se na divadelní před-

stavení z důvodu vládního omezení nedostanou například ani všichni držitelé abonentky, by bylo velice nepřijemné pro pořadatele i diváky.

Neznamená to, že by milovníci divadla museli automaticky vyvěšovat černý prapor. MKZ mají na podzim jako každý rok i divadelní program. O aktuálních představeních budou diváci informováni prostřednictvím webu *mkzjes.cz*, FB stránky *Kultura v Jeseníku* či na stránkách měsíčníku *Naše město*. Majitelé permanentek z předchozích let budou navíc o nadcházejících představeních zpraveni e-mailem. A pokud proběhne první část sezóny zdárně a pandemie již bude opravdu zažehnána, není vyloučen ani prodej skromnějšího předplatného na jaro příštího roku. (jj)

Čtyřicet let od otevření Klubu mladých v Katovně

Máme před sebou jedno výročí, které nám připomíná, že jsme se dali dohromady, protože jsme věřili, že můžeme dokázat zrekonstruovat jednu zapomenutou budovu a proměnit ji na klub, kde se budeme scházet, žít kulturním životem a realizovat se. Byl to svým způsobem fenomén té doby, kluby vznikaly, kamenná kultura tak měla konkurenci.

Město vlastnilo jeden zdevastovaný objekt, který opravu potřeboval jako sůl. A město se pro rekonstrukci rozhodlo, zvláště když mladí lidé chtěli pracovat zdarma, k dohodě bylo jen kousek. Cíl byl nabídnout klub mladých. Město nebylo jediné, kdo přispěl finančně (ačkoliv jeho příspěvek byl zásadní), na vybavení a následně na program klubu mladých přispíval tehdejší SSM, který síť klubů mladých v té době budoval a podporoval. Musím připomenout, že tady panovala jiná pravidla ve společnosti. Ale postupně...

Po přípravě (projekt a finance) jsme se sešli v únoru 1980 na první brigádě. Naše parta měla svého architekta (Jindru Kaňka), stavbyvedoucího (Rostu Vlčka) a šéfa (Vlastika Obdržálka), který to celé vymyslel a byl o krok napřed, a hlavně nezbytné pracovníky (i mnohé z vás, čtenářů), kteří se nadchli a věděli si rady. A to tak, že opravy šly docela rychle, takže 18. září 1981 se „stříhala páska“. Já jsem už od roku 1979 měl báječný úkol: připravit „duši“ budoucího klubu. Jé, ono to bylo vše nové a – snad nepřezenu – i vzrušující a objevné. A hlavně, a na tom se shodneme, celá ta námaha stála za výsledek. Ona námaha přinesla nám organizátorům odměnu v podobě akcí, spokojených a nadšených diváků, báječného pocitu, který nejde ani popsat slovy.

Nelze tady vypisovat všechny události, prožitky a kulturní akce, které se v životě naší i vaší Katovny staly. Katovna zapadla do „klubové rodiny“ v rámci republiky a byl to fenomén té doby. Prostě do Klubu mladých se chodilo: kvůli specifické atmosféře, kvůli tomu, že tam byli lidé stejného ražení a smýšlení. Měli jsme na programu tituly, z nichž mnohé předběhly dobu, a je mi docela líto, že už je to historie. Co na tom, že jsme se občas dostali do pozornosti strážců ideologie. Pak jsme museli na pomyslný kobereček, ale to nepěkné už pohřbil čas... Po česku – čert to vem!

Osobně jsem byl na nás hrdý, když jsem navštívil některý z klubů mládeže na Moravě či v Čechách, ale i na Slovensku – a hle, oni o nás věděli. Tak jako o nás věděli i interpreti, protože existovalo něco jako Celostátní klubová tvorba, což byl, řečeno obecně, veletrh umělců. Díky tomu do Jeseníku přijížděli i skupiny, kapely i jednotlivci, kteří by se jinak sháněli těžko. Krátce: bylo to příjemné a fajn pro všechny.

Je třeba tady připomenout, že první novodobá rekonstrukce z roku 1981 má svou mladší „sestru“. Na radnici se našla skupina lidí, kterým vadil již nepěkný stav Katovny (prostě zub času), a v roce 2015 proběhla druhá novodobá rekonstrukce, za pomoci financí z EU. A 31. července 2015 se uskutečnilo slavnostní otevření opravené budovy s novým infocentrem. Ano, může vás napadnout, proč je ta Katovna stále středobodem pozornosti. Odpověď je jednoduchá: je to krásný domek a je to historie! Běžte se tam podívat, běžte tam na některý letní program MKZ. Vzpomeňte si na mne – je to prostě fenomén!

Miroslav Hrdlička,
spoluzakladatel tehdejšího klubu

Balet Globa v Jeseníku

V sobotu 11. září 2021 v 19.00 se v Divadle Petra Bezruče v Jeseníku uskuteční baletní vystoupení nevidomého tanečníka Aleše Příborského pod vedením profesionálního baletního páru z Baletu Globa Olomouc, doplněné o další vystoupení tanečnic se zdravotním postižením.

Představení se odehraje v rámci 27. ročníku festivalu *Dny umění nevidomých na Moravě*, jehož cílem je veřejnosti představit nadané profesionální zrakově postižené umělce.

Balet Globa se věnuje tanečnickům se zdravotním postižením i bez něj. Jeho posláním je otevřít tanečnickům svět krásy, představit jim možnosti pohybu, naučit je vnímat práci se svým tělem, zlepšit celkovou tělesnou pružnost a ohebnost a rozvíjet hudební citění, což vede tanečnický k motivaci. Výsledkem celoroční práce tanečnicků je vystoupení *Duše v pohybu*, které se poprvé uskutečnilo v roce 2007 v Olomouci na profesionální scéně Moravského divadla Olomouc. Pro

velký úspěch pořádá spolek toto vystoupení v různých inovacích i v dalších městech, tentokrát i v Jeseníku.

Balet Globa se svým vystoupením *Duše v pohybu* získal mnoho ocenění: v roce 2007 cenu hejtmana Olomouckého kraje za práci ve prospěch osob se zdravotním postižením, roku 2012 cenu hejtmana za výjimečný počin v oblasti kultury. V červenci 2020 se všichni tanečníci umístili na špičce pořadí napříč kategoriemi v celosvětové virtuální soutěži *Virtual WCOFA – World Championships of Performing Arts 2020*, která každoročně probíhá v Los Angeles.

Více na www.balet-globa.com.

Petra Trunečková,
SONS ČR

Všednost ať zůstane za dveřmi kaple

Ve čtvrtek 16. září v 18.00 bude mít v jesenické kapli premiéru nový pořad z produkce *Melodia Art S Václavem Žmolíkem nejen o umění*.

Jak sám název napovídá, stálíci bude televizní a rozhlasový moderátor Václav Žmolík, jehož zvidavým dotazům budou čelit zakladatel společnosti Cellthera Brno prof. MUDr. J. Michálek, Ph.D., ředitel Divadla

na Vinohradech Tomáš Töpfer a ředitel ZUŠ Jeseník Tomáš Uhlíř – to vše v souznění s hudebními tóny vykouzlenými flétnistkou M. Koudelkovou, laureátkou *Mezinárodní soutěže Tel Aviv Recorder*, a pianistou Jiřím Hrubým. V jejich podání zazní díla Julese Mouqueta, Petra Ebena či Françoise Borna.

Viola Králová

Konec léta rozjasní nový místní festival *Jesnění*

O víkendu 17. až 19. září se koná první ročník *Jesnění*, sousedsko-kulturního festivalu, jehož cílem je přinést život a kulturu do ulic i budov města. Během tří dnů tento festival vytvoří prostor pro setkávání a zážitky.

„Naším snem je oživit město, které nás všechny spojuje a které máme rádi,“ říká Lukáš, jeden z organizátorů, nadšenců a dobrovolníků, kteří se pohybují okolo spolku Sudetikus. „Chceme zorganizovat akci, která přinese širokou škálu uměleckých forem, propojí místa oživená spolkem a přinese inspiraci.“

Festival začne farmářskými trhy s doprovodným programem a bude pokračovat ve Smetanových sadech. Náplavku oživí vernisáž, dílnička a autogramiáda Kristýny Gregorové. U Neuburského pramene vyslechne od 17.00 *Básnění* výrazných jmen české poezie: Petra Borkovce a Ondřeje Hrabala. Při *Básnění* na Letním divadle se od 19.00 vystřídá kvarteto hudebních projektů: Černý

Tesák, Good Times Only, něco něco a Kittchen. Mezitím bude v třešňové aleji instalována lavička, k níž se bude vázat soutěž.

Sobotní program zahájí *Restaurant Day* na náměstí Svobody, doprovázený impro-divadlem, workshopy a tvořivou dílnou. Platforma pozitivní JE a UPOL od 15.00 v Kině Pohoda představí nejkreativnější lidi regionu a pokřtí katalog *DESIGN kreativní JE*. Od 18.00 vyrazíme na *Soundwalk* s reportérkou Hanou Řičicovou a v 19.30 začne v kině vernisáž architektonických návrhů *Jeseník 2025*, zpracovaných studenty VUT společně s architektem Tomášem Pejpkem. Následovat bude beseda *Hudba a snění* s publicisty Karlem Veselým a Pavlem Turkem a promí-

tání filmu *Annette*, který uvede Pavel Bednařík.

Nedělní *Básnění* ve Vodní tvrzi nabídne hudbou provázená autorská čtení Markéty Pilátové, Oty Ševčíka, Vladislavy Mrňkové a Jarmily Josefíkové a divadelní dílnu Štěpána Jatiho. Festival zakončí vycházka s Lukášem Abtem po historických stezkách –

sraz je v 14.00 ve tvrzi, odkud vyrazíme na Zlatý chlum, kde na nás bude čekat hudba a táborák.

Pomozte vzniku festivalu i vy. Zapojit se můžete přímo, ale i finanční podporou sbírky na www.donio.cz/jesneni. Více na www.jesneni.cz. Sledujte festival také na sociálních sítích.

Amálie Štrajtová

mkz Jeseník
mesto v srdci přírody

LUCIE BÍLÁ

RECITÁL
S KLAVÍREM
PETRA MALÁSKA

ČTVRTEK
23 | 9 | 2021
START 19:00

SÁL IPOS | JESENÍK

VSTUPNÉ: 790 - 990 Kč | VÍCE INFORMACÍ: WWW.MKZJES.CZ / TEL: 727 852 849
PRODEJ VSTUPENEK V REZERVAČNÍM SYSTÉMU MKZ JESENÍK

KATOVNA

18.9.2021

40 let Katovny
1981—2021

od slavnostního
otevření Klubu
mladých v Jeseníku

**S TÍMTO PROGRAMEM
PRO VEŘEJNOST:**

- 18:30 vstup do zahrady (vstupné dobrovolné)
- 19:00 Žalman & spol.
- 21:00 DJ Karel Procházka (diskotéka té doby)

LIDI
PÍSENIČKY
ZÁBAVA
TÉ DOBY!

DODRŽUJEME AKTUÁLNÍ VLÁDNÍ
PROTIEPIDEMICKÁ OPATŘENÍ

omezená kapacita!

Olomoucký kraj Jeseník
mesto v srdci přírody

mkz
Městské kulturní zařízení Jeseník
www.mkzjes.cz

Kontra Moment

Alžběta Vlčková
cello

Markéta Čechová
cembalo

Jana Janků
harfa

Vojtěch Kaděra
kontratenor

vstupné libovolné
Datum 25.9.2021 19:00,
Jeseník Kaple

Průvodní slovo: Rafaela Drgáčová
Program: Monteverdi Purcell Caccini
Handel Vivaldi Broschi Frescobaldi

Priessnitz
LÉČEBNÉ LÁZNE JESENÍK

ZUŠ
JESENÍK

Vlastní
Vědecké muzeum
Jesenicka

Státní
Okresní
Archiv
Jeseník

mkz
www.mkzjes.cz

VLASTIVĚDNÉ MUZEUM JESENICKA, STÁTNÍ OKRESNÍ ARCHIV JESENÍK,
SPOLEČNOST VINCENZE PRIESSNITZE A MĚSTSKÁ KULTURNÍ ZAŘÍZENÍ JESENÍK

VÁS SRDĚCNĚ ZVOU NA
XXI. SVATOVÁCLAVSKÉ SETKÁNÍ V JESENÍKU

PAMĚŤ JESENICKÝCH HOR

28. – 29. ZÁŘÍ 2021

úterý 28. září
MŠE SVATÁ A PŘÍPOMINKA
NÁSILNÉ INTERNACE
ŘÁDOVÝCH SESTER
Kostel navštívení Panny Marie
v Bílé Vodě
Vstup volný

středa 29. září
VLASTIVĚDNÉ SYMPOZIUM
NA TÉMA
„PAMĚŤ JESENICKÝCH HOR“
Zimní zahrada Priessnitzova
sanatoria v Lázních Jeseník
Vstup volný

SLAVNOSTNÍ KONCERT
KE DNI ČESKÉ STÁTNOSTI
Jesenický smyčkový orchestr
Informace budou upřesněny
na webových stránkách pořadatelů.

KOMENTOVANÁ PRŮHLÍDKA
VYSTAVY ZMIZELÝ HRUBÝ
JESENÍK
Vodní tržv v Jeseníku
Vstup volný

Akce se koná pod záštitou členů rady Olomouckého kraje Bc. Jana Žúrka a starostky
města Jeseník Mgr. Zdeněk Blištanov.

Olomoucký kraj Jeseník
mesto v srdci přírody

Priessnitz

LESYČR

FENIX

ARCHI
LINE

řetězama a.s.

Jeseník očima návštěvníků: Díky zdejší léčbě nemusím být hospitalizován a mohu žít normálním životem

Kdo a odkud jste, čím se zabýváte?

Jmenuji se Jiří, pocházím z Holešova a celý život pracuji v oboru elektro. Mezi mé koníčky patří hudba, umění a – pokud zdraví dovolí – také turistika.

Co vás do našich lázní přivedlo? Jste zde poprvé?

Jezdím sem opakovaně již 28 let, s diagnózou chronického astmatu. Astma se mi díky zdejší léčbě daří stabilizovat natolik, abych mohl pracovat a nemusel být hospitalizován. Pobývám zde typicky čtyři týdny a dosažený léčebný efekt přetrvává zpravidla v řádu měsíců.

Jak se vám v Jeseníku líbí?

Tyto lázně se zásadním způsobem odlišují od jiných nejen svým unikátním klimatem a způsobem, jakým jsou zasazeny do okolní přírody, ale především stále přítomným odkazem svého zakladatele Vincenze Priessnitze: člověk je organickou součástí přírody a lidské tělo je z více než 70 % tvořeno vodou. Bez vody není život ani zdraví. Líbí se mi obrovská pestrost této nádherné krajiny, ve které je stále co objevovat a obdivovat, a velké

množství lidí, se kterými je radost se setkávat.

Co se vám zde nelíbilo, co zde chybí?

Pokud bych mohl něco vytknout, je to ze strany návštěvníků lázní snaha brát s sebou své čtyřnohé miláčky kamkoliv, i do prostor balneoparku, což alergikům z řad dětí i dospělých může zhoršit jejich potíže. Směrem k lázním bych měl drobnou připomínku – píšeme rok 2021 a zprolatněné internetové připojení nad třicet minut považují za přežití. Mění se klientela – pro řadu lidí není prioritou televize, ale internet.

Máte možnost srovnat naše lázně s jinými?

Ano, jejich naprostá jedinečnost je spojena s jejich polohou v krajině. Klima je podobné třeba i v Karlově Studánce, ale tady bych to přirovnal třeba ke Štrbskému plesu v Tatrách. Ten výhled do krajiny, nadhled, je něco, co nesmírně pomáhá, tady to motivuje být venku, být v přírodě. To je zvlášť dnes, kdy lidé tráví obrovské množství času v bytech a na pracovištích, opravdu důležitý prvek. Být venku a být uvolněný –

v psychické rovině, což se následně promítá i do somatické stránky. Když srovnám s jinými lázněmi, tady mi to vyhovuje nejvíc, tady jsou nejlepší podmínky ke změně životního stylu a k přepnutí do „jiného módu fungování“.

Jak vnímáte proměny lázní za těch skoro třicet let, co sem jezdíte?

To by bylo na dlouhé povídání, zmíním jen jeden příklad. V 90. letech proběhl pokus zavést stravování

formou švédských stolů, který musel být po několika týdnech ukončen, přístup řady klientů byl naprosto otřesný. Dnes to funguje bez problémů a obecně je zde ve stravování velmi dobrý standard. V jiných ohledech ale vnímám, že lidé, návštěvníci, jsou čím dál lenivější, zvykanější, rostou jejich nároky a drzost.

Co se vám vybaví, když se řekne Jeseník?

Místo, které je jedinečné díky své příhraniční poloze, coby kraj „zapomenutý bohem i lidmi“, který nebyl tak zdevastovaný. To znamená relativně chudý kraj, ale nesmírně bohatý přírodou, kde je možné to, co je jinde v okolí průmyslových aglomerací nemyšlitelné.

Co byste popřál nebo vzkázal obyvatelům Jeseníku?

Aby si co nejdéle udrželi jedinečnost tohoto kraje a aby jim k tomu na zodpovědných místech pomáhali lidé, kteří dokážou dohlédnout dál než na konec volebního období. Všichni víme, že přírodní bohatství lze buď dlouhodobě rozumně obhospodařovat a rozvíjet, nebo jednorázově „prodat“.

(jg)

Rodinná slavnost – obnova Sourozeneckého kříže

Na úpatí skály asi patnáct metrů nad Sourozeneckým pramenem se původně nacházela jedna z Priessnitzových přírodních sprch. Na skále nad Sourozeneckým pramenem pak byl v roce 1854 vztyčen kříž. V průběhu času došlo k několika obnovám kříže, který pak nenávratně zmizel v roce 2017. Letos byl kříž znovu vyroben a bude usazen na původní místo.

Akce začíná 11. září od 14.00 na Jižním svahu v jesenických lázních úvodním slovem Tomáše Hradila. Obnovený Sourozenecký kříž bude odtud nesen Nassavskou stezkou asi tři kilometry ke skalisku nad Sourozeneckým pramenem, kde dojde k osazení kříže. Cestou nás čeká sedm zastavení, při nichž nám budou průvodci otec děkan Stanislav Kotlář a otec Josef Libor Kratochvíla. Tématem jejich promluv bude rodina a rodinné soužití. Slavnost

je otevřená široké veřejnosti, zvláště pak těm, které oslovuje rodinný život či krása jesenické krajiny.

Velké poděkování patří všem dobrovolníkům, kteří se podílejí na opravě této, ale také mnohých dalších památek v Jeseníku a jeho okolí. Zájemci o nesení kříže se mohou organizátorům hlásit na telefonním čísle 773 950 594 či na e-mailové adrese zucografenberg@seznam.cz.

(jam)

XXI. svatováclavské setkání: Paměť jesenických hor

Vlastivědné muzeum Jesenicka, Státní okresní archiv Jeseník, Společnost Vincenze Priessnitze a Městská kulturní zařízení Jeseník si tímto dovolují vás srdečně pozvat na 21. ročník svatováclavského setkání, jehož tématem se letos – u příležitosti 140. výročí založení Moravsko-slezského sudetského horského spolku – staly jesenické hory.

Akce tradičně započne 28. září v kostele v Bílé Vodě, kde v 9.30 proběhne mše svatá a pietní akt k uctění památky řádových sester, které sem internoval komunistický režim. Téhož dne v 17.00 pak Kongresový sál v Priessnitzových léčebných lázních rozezvoucí tóny Smyčcového orchestru Jeseník.

Druhého dne, 29. září, v 9.00 bude v Zimní zahradě zahájeno tradičně oblíbené a léty prověřené odborné sympozium, kde se téma nejvyšších moravsko-slezských hor představí z mnoha různých úhlů: ať už jako vyhledávaná turistická oblast, lesnický region, či jako místo s bohatou a často pohnutou historií.

Výstupem konference, jejíž závěr je naplánován na jednu hodinu po poledni, bude tradiční svatováclavský sborník. V 15.00 se pak můžete přidat ke komentované prohlídce fotografické výstavy *Zmizelý Hrubý Jeseník* ve Vlastivědném muzeu Jesenicka ve Vodní tvrzi, která prostřednictvím archivních snímků

přibližuje obraz těchto hor v časech předválečných.

Podrobnosti k jednotlivým akcím budou včas uveřejněny na webových stránkách muzea i archivu a na samostatných plakátech. Případná změna programu vyhrazena.

Matěj Matela,

Vlastivědné muzeum Jesenicka

Krásné, vzácné i tajemné: orchideje v Jeseníkách

Orchideje neboli vstavačovitě jsou s bezmála 30 000 druhy nejbohatší čeledí rostlin na světě. Centrum jejich rozšíření leží v tropech, zejména v Jižní Americe a jihovýchodní Asii. Odtud také pocházejí pokojové orchideje, jejichž kultivary zdobí okenní parapety našich domácností. Zástupce vstavačovitých ovšem najdeme takřka na celé planetě, tedy jak na rovníku, tak i za polárním kruhem. A samozřejmě i v našich končinách.

Kruštík široolistý.

Foto: autor

V české květeně jsou vstavačovitě zastoupeny necelou sedmdesátkou druhů. Za dva malé orchidejové ráje platí Bílé Karpaty a České středohoří. Ani Jeseníky si však kupodivu nestojí špatně. V současnosti zde roste zhruba dvacet až třicet druhů (záleží, jak si vymezíme „Jeseníky“). Je to sice méně než na bělokarpatských loukách nebo severočeských sopečných kuzelech, zato se zde vyskytují některé chladnomilné druhy, za nimiž je potřeba vypravit se, když ne na sever, tak vysoko do hor.

Některé jesenícké orchideje patří k našim nejběžnějším zástupcům čeledi. V okolí města Jeseníku je hojný kupříkladu vstavač mužský, jenž se tu a tam objeví i v zahrádkách a lázeňští hosté jej mohou obdivovat z asfaltového pohodlí Ripperovy promenády. Turisté zase dobře znají prstnatec plamatý Fuchsův, který roste v nivách horských potoků a daří se mu v příkopech lesních silniček, jež tyto potoky často sledují. Oba druhy jsou nápadně hustými klasy květů, které na sebe upozorňují již na dálku a v zeleni svítí jako fialové majáky. Snadno naopak přehlédnete naši vůbec nejhojnější orchidej, kruštík široolistý, který v jeseníckých lesích uprostřed prázdnin rozkvétá drobnými zelenofialovými kvítky. A za zmínku stojí ještě v regionu nikterak vzácný vemeník dvoulístý, jehož květy ukrývají nektar v dlouhém výběžku zvaném ostruha, kam svými sosáky dosáhnou pouze motýli, kteří těmto orchidejím slouží jako opylovači.

Orchideje krásné a vzácné

Zaměříme se však nyní na ty orchideje, které patrně nepotkáte během odpolední vycházky. K význačným druhům jesenícké flóry bezpochyby patří hlavinka horská, půvabná orchidej, jejíž růžová květenství ční nad okolní vegetací jako zvědavě vykukující hlavinky. Ani přívisko „horská“ nebere tato rostlina na lehkou váhu, obývá hory jižní a střední Evropy. V Česku je hojnější pouze v Karpatech, zatímco v ostatních pohorích mívá jen ojedinělé, izolované lokality. V Jeseníkách roste toliko ve Velké a Malé kotlině a patří bezesporu k našim nejkrásnějším druhům.

Zdáleka ne všechny orchideje však na sebe upozorňují svou okázalostí. Vezměme třeba takový bradáček srdčitý, jehož listy vypadají jako dvě navzájem spojená srdce, přičemž celé toto „soursrdčí“ má rozměry jen několika málo centimetrů, a celá rostlinka tak tvarem i velikostí připomíná semenáček buku. V Jeseníkách roste zhruba na tuctu lokalit, avšak právě proto se nejedná o tuctovou rostlinu. Stanovištěm této miniaturní orchideje jsou okraje rašelinišť a mimo horské oblasti ji nenajdete. K horským druhům lze řadit též běloprstku bělavou, která je v Jeseníkách omezena na vysokohorské hřebenové trávníky. Navzdory její vzácnosti ji lze tu a tam pozorovat přímo z hřebenové turistické cesty.

Orchideje tajemné

Nejpozoruhodnější orchideje, které zároveň patří k těm nejvzácnějším, jsou druhy, jejichž způsob

Sklenobýl bezlistý.

Foto: autor

výživy se označuje nepěkným cizím slovem *mykotrofie*. To lze volně přeložit jako „houbožravost“. Tyto rostliny totiž zcela postrádají zelené barvivo chlorofyl, a tedy schopnost vytvářet si organické látky. Namísto toho se živí houbami. Na rozdíl od houbaře, který sbírá plodnice hub, však orchideje žijí z podzemních houbových vláken. Díky této strategii nepotřebují sluneční světlo, ba ani listy, které rostlině slouží jako solární panely. Rostou často v lesích na stinných místech a jejich tělo je velmi redukováné: prakticky jej tvoří pouze bezlistá lodyha nesoucí květy. Ta se přitom nemusí zdaleka objevovat každoročně. Jsou popsány případy, kdy nezelené mykotrofní orchideje nebyly na lokalitě pozorovány i několik desítek let, přičemž celou tu dobu patrně přežívaly v půdě ve formě podzemního oddenku.

Příkladem nezelené orchideje je korálice trojklaná. Své jméno získala podle oddenku, jenž připomíná mořský korál. Tuto sotva pár centimetrů vysokou rostlinku byste snadno přehlédli ve spadaném větroví a jen při velmi detailním pohledu byste rozpoznali, že se jedná o orchidej. V Jeseníkách se přirozeně vyskytuje na nejfajnovějších lokalitách, třeba ve Velké kotlině nebo na Rejvízu. Překvapivě se ovšem může objevit také ve šterkových příkopech lesních asfaltek, tedy na člověkem vytvořených (antropogenních) stanovištích. I tak ale korálice zůstává jednou z nejvzácnějších a nejtajemnějších orchidejí Jeseníků.

Na prvním místě v pomyslné soutěži o nejpodivuhodnější jeseníckou orchidej by se však bezesporu umístil sklenobýl bezlistý s příznačným anglickým jménem *ghost orchid*. Ten patří k vůbec nejvzácnějším druhům orchidejí naší přírody. V Jeseníkách roste na jediné lokalitě, kterou z pochopitelných důvodů nehodlám prozrazovat. Jelikož se rovněž jedná o nezelenou orchidej, vykvétá zde sklenobýl jen v některých letech a málokdy jeho populace čítá více než deset kvetoucích lodyh. Záměrně přitom neuvádím počet jedinců, neboť jednotlivé lodyhy jsou patrně propojeny podzemním oddenkem, a všechny tak mohou ve skutečnosti patřit jediné rostlině. O životě této tajuplné orchideje je toho prozatím známo velmi málo, což bohužel také znamená, že lze jen obtížně zajistit její ochranu. Víme jen tolik, že se jí daří v zachovalých,

přirozených lesích, jejichž netknutost je proto potřeba sřezit.

Orchideje ohrožené

Někdy se ovšem stane, že i velmi nápadná orchidej dlouho uniká pozornosti. Třeba proto, že roste mimo jakékoli cesty nebo kvete v „nevhodnou“ dobu. Tak byla v letošním roce asi po dvaceti letech ověřena jediná lokalita vstavače osmahlého v podhůří Jeseníků. Na této lokalitě probíhá každoroční monitoring jiné orchideje, střevíčníku pantofličku, který však rozkvétá asi o měsíc dříve a na trochu jiných místech než vstavač, jehož jméno odkazuje na temně fialová, jakoby osmahlá poupata.

Jak vidno, orchidejí roste v Jeseníkách mnoho – krásných, vzácných

Vstavač osmahlý.

Foto: autor

i tajemných. Některé druhy prozatím vcelku dobře ustály veškeré lidské zásahy do krajiny a staly se ozdobou podhorských luk, ba někdy i městských trávníků. Jiné bývají spatřeny málokdy a unikají pozornosti, stejně jako nám uniká příčina jejich ohrožení. Takřka všechny orchideje jsou však v současnosti daleko vzácnější, než tomu bylo ještě před několika desítkami let. Na vině jsou nejruznější (mnohdy skryté) příčiny související se změnami hospodaření v krajině, na něž jsou orchideje obecně velmi citlivé, a tedy zpravidla patří mezi první druhy, které z lokalit vymizí. Chráníme-li tedy orchideje, nečiníme tak pro jejich půvab. Důvod je jiný: kde se daří orchidejím, tam příroda oplývá bohatstvím, krajina kypí zdravím a v důsledku se dobře žije i nám lidem.

Vojtěch Taraška,
Vlastivědné muzeum Jesenicka

Nevšední kempy pro školáky: „Máme rádi Jesenicko“

Během letních prázdnin byla v rámci projektu *MAP rozvoje vzdělávání ORP Jeseník II* realizována aktivita zaměřená na podporu lokálního patriotismu mezi žáky základních škol z jesenického regionu. Cílem aktivity bylo v dětech prohloubit a podpořit zájem o místo, ve kterém žijí, stejně jako vztah k němu, protože Jesenicko přímo vybízí k objevování přírodních krás, zákoutí a historických památek.

Aktivita probíhala formou zážitkového programu pro účastníky letních dovolovacích kempů, které realizovalo SVČ DUHA Jeseník. Bylo uspořádáno sedmáct letních kempů, jichž se zúčastnilo cca 260 žáků základních škol z Jesenicka. Pro účastníky byly připraveny aktivity plné poznávání a badání, k jejichž realizaci byla využita finanční podpora projektu. Žáci se seznámili s významnými místy Jesenicka. Nápomocná jim k tomu byla slepá mapa, na kterou přiřazovali obrázky popisovacích míst, jako např. vyhlídka Zlatý

chlum, Zlatokopecský skanzen, Zámek Jánký Vrch, vodní elektrárna Dlouhé Stráně. Vedoucí táborů měli možnost uspořádat výlety do některých z vybraných míst.

Nejoblíbenější aktivitou této akce byla výroba vlastního „patriotského trička“ na památku. Děti využily tematické šablony a už bylo jen na nich, jaké místo či významnou historickou památku Jesenicka zveřejní. Více informací a fotografie plné zážitků najdete na FB *Vzdělávání Jesenicko*.

Odbor školství, kultury a sportu

vzdělávání
Jesenicko

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

ME
MATEŘSKÉ CENTRUM
KRTEČEK JESENÍK

Nový Krteček se představuje a zve na Den otevřených dveří

To, že je mateřské centrum Krteček přestěhované do druhého patra Pasáže, už asi víte. A byli jste se u nás podívat? Pokud ne, můžete k návštěvě naší nově vybavené herny a tělocvičny využít *Den otevřených dveří*, který se koná v pondělí 6. září 2021 v čase 9.00 až 12.00 a 14.00 až 17.00. Rádi vás provedeme novými prostorami centra a osobně vám představíme pestrý program.

Krteček má od července i nový kabátek v podobě maleb výtvarnice Kateřiny Preisové, a to díky podpoře firmy Stomix. „Moc děkujeme za finanční příspěvek na celou malbu a také za poskytnutí barev. Díky tomu jsme mohli opět oslovit místní výtvarnici Kateřinu Preisovou, aby nám Krteček vyzdobila malbami, které již byly použity v původních prostorách.“ popisuje Alena Šosová Řehová, vedoucí centra.

No a nový program? Koordinátorka centra Marie Vřšanová k němu říká: „Od září jsme pro vás připravili

několik novinek, takže je na co se těšit.“ V Krtečku bude nově probíhat *Čtení s angličtinou*, a to každé pondělí v čase 14.30 až 15.00 s volnou hernou (14.00 až 17.00). Jako další novinku pro rodiny s dětmi připravujeme půjčování her pro nejmenší. V úterý dopoledne plánujeme *Smyslohrátky* v rámci Montessori dílen. V prostorách naší malé tělocvičny budeme mít pro nejmenší děti připravené aktivity podle Montessori.

Ve spolupráci s dětským oddělením knihovny Vincence Priessnitzze bude opět první pondělí v měsíci od 9.30 vy-

Přijďte se podívat na Den otevřených dveří na eMku

Střední průmyslová škola v Jeseníku zve všechny žáky základních škol, rodiče a veřejnost na *Den otevřených dveří (DOD)*, který proběhne ve čtvrtek 23. září 2021 od 9.00.

Návštěvníci budou mít možnost prohlédnout si prostory teoretické výuky, dále dílny, kde probíhá praxe žáků, jídelnu a domov mládeže. „Přes léto jsme pro všechny studenty připravili venkovní učebnu v přírodní zahradě. Pro žáky zlepšujeme vybavení pro výuku, např. budujeme novou elektrolaboratoř a novou elektrikářskou dílnu. Pro studenty IT pořizujeme do výuky server pro virtualizaci,“ popisuje Jiří Viterna, ředitel školy.

Součástí DOD bude slavnostní otevření přírodní zahrady eMka. Zahradka vznikla díky finanční podpoře sponzorů a byla vybudována svěpo-

mocí, při níž se zapojili zaměstnanci školy. Dále proběhne slavnostní otevření učebny pro elektrikáře na dílnách. O obor elektrikář je stále větší zájem, a proto bylo potřeba rozšířit prostory pro vzdělávání této velmi žádané profese. Pro ZŠ Jeseník, Fučíkova, došlo rovněž k vybudování nových prostor pro žáky se specifickými vzdělávacími potřebami. Součástí DOD bude prezentace připravovaného projektu *Drone Expert*, který je zaměřen na práci s drony v rámci česko-polského území.

„Žáci si mohou formou her a soutěží vyzkoušet jednotlivé nabízené obory, a to v reálném prostředí eMka. Získají tak představu o naší průmyslovce a vzdělávací nabídce školy,“ dodává na závěr Viterna.

Střední průmyslová škola Jeseník

hrazeno nejmenším čtenářům v rámci akce *Čtení pro nejmenší* v knihovně. Samozřejmě stále pokračujeme v pravidelném cvičení pro těhotné a po porodu, a to konkrétně v pondělí v 17.15 (nutno předem domluvit). Úterní odpoledne patří od 16.30 aktivitě *Jóga pro děti s angličtinou* pod vedením fyzioterapeutky Kamilly Benešové. Ve středu dopoledne bude probíhat oblíbené cvičení rodičů s dětmi, odpoledne pak kondiční cvičení.

Ve čtvrtek na vás čeká volná herny s programem *Logohrátky*, ve kterých si děti hrají a naučí se drobné hry

a říkadla, zatímco maminky si povídají, jak vhodně podpořit řeč dítěte. V pátky bude prozatím zavřeno – tyto dny budou vyhrazeny na jednorázové akce, jako jsou přednášky, *Jesenické trhy* nebo případné další kurzy, jako například *Výuka kojeneckých a dětských masáží*.

Milí přátelé, rádi vás přivítáme na našich programech a hlavně doufáme, že se s mnohými z vás uvidíme na *Dnu otevřených dveří*. Těšíme se na vás.

Mateřské a rodinné centrum Krteček Jeseník

Tábor Na kole vesele

V červenci proběhl na dětském dopravním hřišti v Jeseníku příměstský tábor s názvem *Na kole vesele*. Děti si formou her a soutěží zopakovaly znalosti základních pravidel silničního provozu, poznávaly dopravní značky, řešily dopravní situace na křižovatkách.

Během tábora děti získaly informace o první pomoci, názorně si vyzkoušely srdeční masáž a umělé dýchání. Dále zavítaly na novou stanici Městské policie Jeseník, kde jim strážníci ukázali, jak pracuje kamerový systém, seznámili je s vybavením služebního auta a předvedli jim výzbroj a výstroj každého policisty. Děti také navštívily Hasičský záchranný sbor v Jeseníku, kde jim hasiči vysvětlili záchranné práce při hašení ohňů či postup záchrany osob při dopravní nehodě. Malí cyklisté si rovněž vyzkoušeli výstroj hasiče a stříkání vodou na terč, prohlédli si

vozový park hasičů a mohli si zkusit sednout do různých typů vozidel. Na dětském dopravním hřišti malí řidiči jezdili podle dopravních předpisů za asistence policistů, kteří jim vysvětlili a názorně předvedli různé dopravní situace. Děti zhlédly divadelní představení herců z Moravského divadla Olomouc a aktivně se do inscenace zapojily. Tábor končil dnem soutěží, her a kvízů za asistence pracovníků městského úřadu a městské policie. Na závěr si mladí cyklisté odnesli krásné odměny.

SVČ DUHA Jeseník a zařízení pro DVPP Jeseník

POSLEDNÍ VOLNÁ MÍSTA

- LITERÁRNĚ - DRAMATICKÝ OBOR
- VÝTVARNÝ OBOR - POČÍTAČOVÁ GRAFIKA
- HUDEBNÍ OBOR

(ZOBCOVÁ FLÉRNA, TRUBKA, TROMBON, TUBA
A TECHNIKA ZVUKOVÉHO ZÁZNAMU)

V PŘÍPADĚ ZÁJMU VYPLŇTE DO 5. ZÁŘÍ
PŘIHLÁŠKU NA WWW.IZUS.CZ

MKZ Jeseník: Jeseník se baví. Vrcholem jeseníckého kulturního léta se jako tradičně stala akce Jeseník se baví, letos propojená s oslavou 30. výročí založení místní firmy Fenix. Hlavní hudební hvězdou večera byla kapela Jelen. Foto: Lucie Musialová

MKZ Jeseník: Jeseník se baví. Mezi účinkujícími na letošním Jeseník se baví nechyběly ani místní kapely. Jednou z nich bylo folkové trio Brejle (na fotografii) a rockové uskupení The Machine. Foto: MKZ Jeseník

MKZ Jeseník: Letní busking. V pátek 23. července se uskutečnil další letní busking na Masarykově náměstí, tentokrát s pražskou kapelou ONDA WEONIKA. Foto: MKZ Jeseník

MKZ Jeseník: Noc umění, historie a literatury. Bohatý program, plný přednášek, workshopů, prohlídek a autorského čtení, zakončila místní kapela Zakázané sny. Foto: MKZ Jeseník

SVČ DUHA Jeseník: Máme rádi Jesenícko. Během letních prázdnin se uskutečnilo sedmnáct letních kempů, které se zaměřily na podporu lokálního patriotismu mezi žáky základních škol z jeseníckého regionu. Foto: ZŠ Zlaté Hory

SVČ DUHA Jeseník: Na kole vesele. V červenci proběhl na dětském dopravním hřišti v Jeseníku příměstský tábor s názvem Na kole vesele, plný her a zážitků. Foto: SVČ DUHA Jeseník

Sportovní tanec míří na olympijské hry v Paříži v roce 2024. I Jesenicko má svůj klub, který sklízí své první úspěchy

Ze společenských tanců se postupně vyvinul sportovní tanec, který se v průběhu 90. let zařadil mezi regulérní výkonnostní sporty a v roce 2024 se pak bude v této disciplíně bojovat o medaile na olympijských hrách v Paříži. Sportovní tanec zapustil před pěti lety své kořeny také na Jesenicku. O tom a mnohém dalším jsme si popovídali v našem rozhovoru s předsedou Klubu sportovního tance Jesenicka Jaroslavem Kavickým.

Tanec již nemusí být jen společenskou událostí, ale řadí se také mezi klasické výkonnostní sportovní disciplíny. Co tento sport obnáší?

Sportovní tanec je sportovní disciplína, která sice vychází ze společenského tance, ale u níž se hodnotí především výkon. Taneční páry předvádějí předepsané figury na odpovídající, náhodně vybranou hudbu a snaží se co nejlépe vyjádřit charakteristické rysy tance, rytmus, melodii a strukturu hudby. Ve vrcholovém provedení se pak sportovní tanec blíží umění. Páry zařazují do své choreografie taneční prvky jak jednoduché, aby předvedly kvalitu a krásu pohybu, tak obtížné, u kterých se cení zase jistota a lehkost provedení s cílem oslovit diváky a zaujmout porotu.

Jak probíhají soutěžní klání?

Soutěže probíhají pod taktovkou Českého svazu tanečního sportu (ČSTS), který je členem Světové federace tanečního sportu. Soutěží se ve standardních tancích (STT), kam řadíme waltz, tango, valčík, slowfox a quickstep, a v latinskoamerických tancích (LAT), mezi něž patří cha-cha, samba, rumba, paso doble a jive), a to v jednotlivých věkových kategoriích a výkonnostních třídách. Při soutěžích se hodnotí provedení tance a u vyšších kategorií také výraz a taneční umění.

Klub vznikl před pěti lety, jaké byly jeho začátky?

Propagátorem společenského tance na Jesenicku původně byla Iva Obšilová, která dala taneční základy i našemu v současnosti nejlepšímu tanečnímu páru v okrese Jeseník Matimu a Kike. Ale protože počet zájemců o společenský tanec byl malý, byl obor společenských tanců zrušen. Tím nastala pravá doba pro zahájení aktivity Klubu sportovního tance Jesenicka. Vzhledem k tomu, že klub je nezisková organizace a ani jeden ze zakladatelů nebyl tanečník, začátky byly nelehké a mohli jsme vsadit pouze na naše manažerské a organizační schopnosti. Podařilo se nám vybudovat klub, který se specializuje na vrcholový sportovní tanec. V tomto všem nám také velmi pomohli naši sponzoři, za což jim velmi děkujeme.

V klubu začali působit dva špičkoví trenéři. Jak velký přínos mají pro klub?

Obrovský. Když chcete dělat vrcholový sportovní tanec, musíte se obklopit nejenom vrcholovými trenéry, ale i porotci, kteří ovládají hodnotící systém techniky na soutěžích. Pozvání trénovat v našem klubu přijali trenéři a porotci Jaroslav Cekl, mistr světa v STT z roku 2020, a Filip Karásek, pětinasobný mistr ČR v LAT. Vyzkoušeli jsme jejich dovednosti nejdříve u jednoho páru a od letošního roku jsou k dispozici pro všechny naše páry. Náš klub se díky nim stal konkurenceschopným v Česku a získává postupně větší a větší uznání. Věříme, že s našimi trenéry to naši tanečníci mohou dotáhnout až na olympiádu. Nic není nemožné. Cílem vedení je přinejmenším dostat na Jesenicku sportovní tanec do povědomí široké veřejnosti a věříme, že některý z tanečníků z Jesenicka jednou bude stát i na stupních vítězů na mistrovství republiky.

Jak vnímáte obecný nedostatek chlapců v tanečním sportu?

Narazil jste na skutečný problém, chlapci jsou „nedostatkové zboží“. Ano, je zde zažitý mýtus, že tancování je jen pro holky. A na Jesenicku to platí dvojnásob, je tu totiž spousta mažoretkových klubů, kde tančí pouze dívky. Ale u sportovního tance je to trochu jinak. Zde se vše točí kolem partnera, který je pánem parketu, absolutně dominantní osoba v páru. Partnerka je „květinka“, kterou provádí po parketu. Chlubí se jejími tanečními dovednostmi a předvádí jí svému okolí. Porotci pak hodnotí dovednosti tanečníka, jak umí prodat sebe a partnerku. Sportovní tanec je u kluků zejména o velmi dobré fyzické kondici a vyžaduje kromě taneční přípravy i zátěžové cvičení.

Zmíněný nedostatek tanečníků vedl ke vzniku nové kategorie synchro. Můžete nám ji přiblížit?

Dlouhodobý problém s kluky si uvědomuje i samotný svaz. A i díky naší snaze vzniká nová kategorie synchro pouze pro dívky, která jim umožní v budoucnu se plnohodnotně účastnit klasických soutěží. Dívky tak budou soutěžit v LAT synchronně dvě vedle sebe, v sólu, nebo ve sku-

pině. I my se tomuto oboru věnujeme. Na Jesenicku je velký potenciál v této disciplíně uspět, protože je tu mnohá tradice mažoretkového sportu, kde jsou dívky tanečně zdatné a můžou své taneční dovednosti využít.

Když mládežníci dospějí, mohou se posouvat výkonnostně dále také v dospělém věku?

Taneční sport je celoživotním sportem a výkonnostně se tanečníci můžou posouvat v každém věku. S tančením můžou začít děti, které zvládnou základní kroky a rytmiku už v raném věku i v pěti nebo šesti letech, a mohou se v něm pohybovat až do seniorského věku.

Je možné s tanečním sportem začít coby mladistvý či v dospělosti?

Je. Nedávno jsme přijímali novou tanečnici, které bylo šestnáct let. Maminka se mne ptala, jestli není pozdě. V tanečním sportu není nikdy pozdě začít, jenom hranice dosažení vrcholu se posune. Když dítě začne např. v pěti letech, má možnost vrcholu (třídy M) dosáhnout právě v pubertálním období, kdy může ztratit motivaci a většinou se sportovním tancem končí. U začínající mládeže či dospělých je to právě naopak, člověk to má v hlavě už srovnané a jeho cíle jsou vyšší: mistrovství ČR, světa nebo získání trenérské licence či porotce ČSTS. Sportovní tanec je v tomto věku úplně nejkrásnější, stává se pro tanečníka celoživotní záležitostí. Tedy všichni tanečníci v každém věku mají možnost se stát nejen špičkovými sportovci, ale současně špičkovými trenéry a porotci ČSTS a můžou mít nakonec ze své dovednosti celoživotní výdělečnou činnost.

Věnujete se v klubu také tanci určenému těm, kteří hledají společenskou zábavu či nějakou formu pohybového vyžití?

Samozřejmě, provozujeme i klasický společenský tanec. Pravidelně pořádáme taneční kurzy pro dospělé. Společenský tanec se naučí skoro každý, ale jde tu hlavně o společenskou zábavu. Pro pohybové vyžití dívek a žen od šestnácti do osmdesáti let pak nabízíme naše MAMA TEAMY, kde tančí latinskoamerické tance, jak pro radost z pohybu, tak soutěžně.

Matias Kavický a Kristýna Harbichová na soutěži ve standardních tancích.

Foto: archiv klubu

Jak ovlivnila chod klubu současná covidová doba?

Ani my jsme nemohli trénovat a ztratili jsme cca 60 % dětí, které se k nám již nevrátily. Naštěstí jsme zachránili sportovní tanec – naše páry a synchro, kde jsme zavedli on-line výuku. Velký dopad měla covidová doba zejména na výkonnostní postup, nastalo „mrtvé období“ bez motivace a soutěží, což nebylo pro naše tanečnice jednoduché.

Soutěž Stardance v posledních několika letech dostala tanec do povědomí široké veřejnosti. Jak vnímáte její přínos pro váš sport?

Stardance nemá se sportovním tancem nic společného, je to exhibiční show, postavená na bázi společenského tance. Její přínos pro náš sport já osobně ale považuji za obrovský, protože popularizuje tanec jako celek, navíc profesionálové, kteří tančí s hvězdami, jsou většinou bývalí sportovní tanečníci. Účast v tomto pořadu je prestižní pro každý klub a každého tanečníka.

Co byste závěrem vzkázal našim čtenářům?

Chtěl bych pozvat širokou veřejnost, jak děti a mládež, tak dospělé či seniory, aby se někdy na nás přišli podívat do našich prostor zrcadlového sálu na Střední škole gastronomie. Výuka probíhá prakticky denně, přidat se k nám můžete kdykoliv i v průběhu školního roku. Můžete se u nás stát profesionálním sportovcem, nebo si zatančit jen tak pro radost či pohybové vyžití.

Za rozhovor děkuje Jan Mrosek